SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 12. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 19, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го СІЧНЯ 1990 Ч. 12. РІК XCVII

„На цеглинах до будови Герб кладу Володимира!"

ЗВЕРНЕННЯ

ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В УКРАЇНІ Й ПОЗА ЇЇ КОРДОНАМИ

Український Народе!

Українська Центральна Рада проголосила своїм IV Універсалом 22-го січня 1918 року незалежність і самостійність Української Народної Республіки. Рік пізніше, 22-го січня 1919 року, Всеукраїнський Трудовий Конґрес проголосив соборність усіх українських земель в одній Українській Народній Республіці.

Ці знаменні й віколомні акти здійснили твої мрії і політичні ідеали. По довгих сторіччях неволі, в огні революції, на згарищах імперії Романових і Габсбургів відродилася суверенна демократична держава українського народу.

Оточена ворожими державами, молода українська республіка була змушена збройно боронитися проти імперіялістичних сусідів, зокрема проти найжорстокішого агресора білої і червоної Москви, яка почала війну проти України. Боролася вона також і проти внутрішньої анархії, що грабувала й нищила українське населення. Серед таких нечувано важких зовнішніх і внутрішніх обставин Українська Народна Республіка проіснувала чотири роки, як суверенна держава. Але, коли наприкінці 1920 р., большевицькі війська окупували майже всю територію України, Уряд Української Народної Республіки, на чолі з Симоном Петлюрою і Головне Командування Армії УНР, були змушені залишити територію України й продовжувати з чужини боротьбу за відновлення незалежности Української Народної Республіки.

Героїчна повстанська боротьба в Україні й дипломатичні дії Уряду УНР закордоном доказували, що „не зігнулися коліна борців, не похилилися кров'ю скроплені в походах закурені бойові прапори, що їх несли борці на чужину, як знамена слави, як свідоцтво вірности і чести".

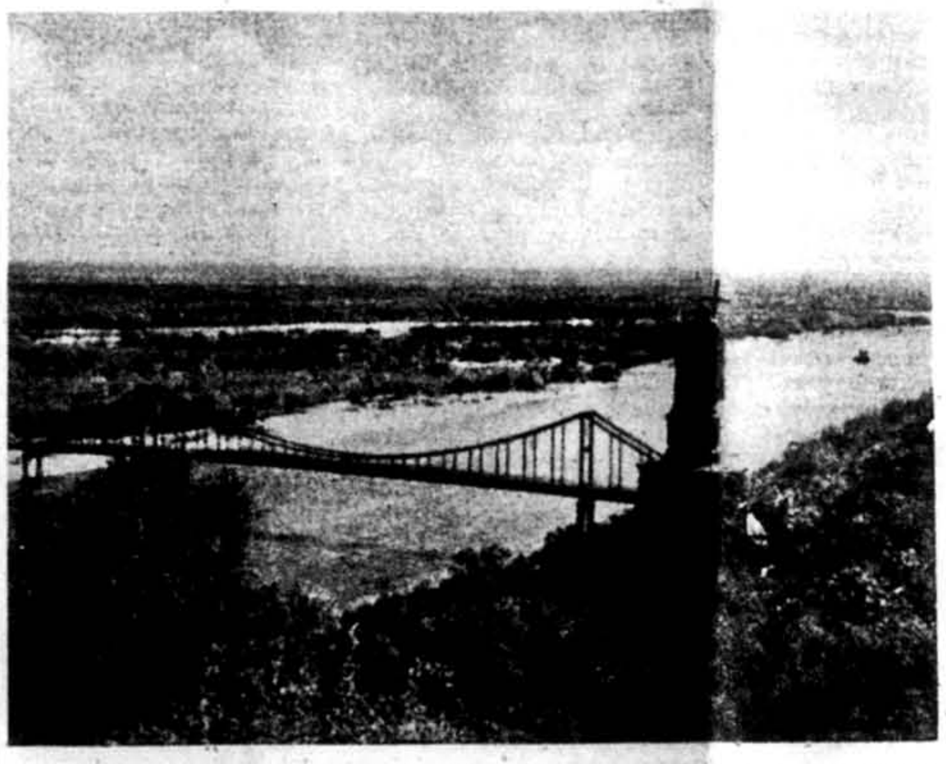
Чимало подій сталося за цей час на нашій батьківщині. Окупаційний режим терором і масовими вбивствами знищив усі демократичні надбання, що були встановлені законами Української Народної Республіки. Громадян України, що насмілювалися критикувати свавільні дії режиму запроторювано до в'язниць і концентраційних таборів смерти. Там загинув цвіт нашої нації — вчені, письменники, мистці, винахідники... Безжалісно нищено також і служителів релігійних культів усіх Українських Церков, патріотично настроєну інтелігенцію, працьовитих селян і свободолюбних робітників.

Під час Другої світової війни, Україна опинилася під жорстокою окупацією нових загарбників — гітлерівської Німеччини і її союзників. Нацистська Німеччина мала в своєму пляні обернути Україну в колонію, а волелюбний народ України перетворити в рабів своєї імперії.

Воєнна хуртовина і боротьба проти всіх окупантів спричинили в Україні жахливі спустошення, але не вбили волі українського народу до суверенного державного існування. Геройські змагання народу проти поневолювачів, широко розгорнений вияв дій революційного підпілля та боротьба Української Повстанської Армії знайшли широкий розголос у цілому світі.

Це, до речі, одна з причин, чому Москва наприкінці війни нашвидку почала міняти накинуту нею конституцію УССР, увівши до неї міністерства військових і закордонних справ. Україні було надто тоді статус члена-основоположника Організації Об'єднаних Націй, мовляв, УССР — це „суверенна" республіка.

(Закінчення на стор. 4)

Уляна Кравченко

22 Січня

То не сон... Не сон... То ява!
То воскресла наша слава!
День відродження Держави!
То не мрія і не казка,
Ані вороженьків ласка,
Це грімке, могутнє; »Хочу«!
Голос ґенія Народу,
Що веде... що рве в свободу,
Мов Богданова булава!
— Хочу! Землю знов єдночу!
Відбудую і руїну,
І трівку дам підвалину!
На цеглинах до будови
Герб кладу Володимира!
В мене міць, в живучість віра,
Прометея жар любови,
Геній я і Дух Народу!
У соборній цій державі
В руки сам беру булаву!

ЧИСЛО ЗАБИТИХ І ПОРАНЕНИХ В АЗЕРБАЙДЖАНІ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

Москва. — Совєтські і закордонні засоби масової інформації інформують з Москви, що у зв'язку із збільшенням совєтських військових частин і спеціяльних військ КГБ до 17,000 вояків, збільшується також число жертв, забитих і поранених у західній частині Азербайджану і Вірменії. Згідно з офіційними даними досі загинуло 60 осіб, переважно вірменів, а понад 500 були поранені. Вірменські джерела говорять про 265 вбитих і понад 1,000 осіб поранених. Крім того вбиті і поранені є також по стороні армії і військ КГБ, до чого признається совєтське пресове агентство ТАСС.

З огляду на тривання боїв і збільшення вбивств вояки і кагебісти дістали наказ і право стріляти до кожного у власній обороні, зокрема до тих азербайджанців і вірмен, які носять зброю. У передачі совєтської телевізії коментатор заявив, що без поширення і зміцнення поліційної години і втримання максимальної дисципліни, не можна буде зліквідувати конфлікт. Ситуація стала нестерпною тоді, коли ворогуючі між собою сторони (вірмени і азербайджанці) обертають зброю також проти вояків реґулярної армії і військ міністерства внутрішніх справ. З цього виходить, — кажуть закордонні спостерігачі, — що відбуваються воєнні зудари також між військом і націоналістами обидвох народів. Починають, як виглядає, здійснюватись погрози представників Народного фронту Азербайджану, які кілька днів тому погрожували Москві, кажучи: „Хочете другого Афганістану — матимете його незабаром".

Азербайджан замкнений для закордонних кореспондентів від першого дня неспокоїв. Міністерство закордонних справ заборонило також в'їзд для чужинців до Вірменії, населення якого, як каже кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер, приготовляється до довшої громадянської війни, поспішно озброюючись всякою зброєю. Головною ціллю совєтської армії під теперішню пору є роззброїти азербайджанців і вірменів. Військо пробує також евакувати залишених в Баку вірменів, які скриваються, але це не значить, що вони обминули небезпеку смерти. До конфлікту в Баку жило 220,000 вірменів, які фактично губились у великому 1,7 мільйоновому місті. Деякі втікачі з Баку прибули до Москви і виступили тут на неформальній пресовій конференції з участю закордонних кореспондентів. Вони розповіли, що азербайджанці вирізують вірменів, підпалюють їхні хати, викидають через вікна і вбивають їхніх дітей. Дехто застановляється, як могло дійти в місті з мішаним населенням до такої ворожнечі і вбивств. Чимало спостерігачів спекулюють чи немає тут впливів іранських екстремістів шиїтів, які, до речі, постачають для мусулман в Азербайджані зброю з Ірану.

Не зважаючи на дальший розвиток подій у Вірменії і Азербайджані, позиція совєтського лідера Михайла Горбачова втратить на цьому багато, — кажуть спостерігачі, які слідкують за подіями в СССР.

ЗВЕРНЕННЯ

Народний Рух України за Перебудову проголосив цього місяця заклик до всіх організацій і народів в Україні до участи в організуванні живого ланцюга для відзначення 71-ої річниці проголошення соборности всіх українських земель в одну державу. Цей живий ланцюг пічнеться з полудне 21-го січня на площі святої Софії в Києві і буде простягатися на Захід через міста Житомир, Рівне, Тернопіль до пам'ятника Івана Франка у Львові, столиці західньої вітки України, що була Актом злуки з'єднана в одну державу 22-го січня 1919 року.

Згідно з цим закликом НРУП, Українсько-Американська Координаційна Рада апелює до всього громадянства, зокрема до своїх членів і прихильників, з'єднатися у цей радісний час духово з нашими рідними в Україні, а організації спільними сходинами відмітити цю радісну подію і таким чином заманіфестувати нашу поставу і підтримку нашому народові, який змагається за свої людські і національні права.

Екзекутива УАКРади

Д.Р. Кульчицький виграв вибори до леґіслятури Мишиґену

Воррен, Миш. — Дмитро Роман Кульчицький, кандидуючи від Республіканської партії на вакантний пост стейтового асемблімена у 25-му виборчому дистрикті Мишиґену, здобув у вівторок, 16-го січня блискучу перемогу над своїм демократичним противником Чарлзом Бассі відношенням голосів 8,906 до 7,340.

Д.Р. Кульчицький

Перемога Д.Р. Кульчицького надзвичайна ще й тим, що у цій виборчій окрузі від років домінували демократи. І тепер Демократична партія примінила всю свою силу, включно з приїздом до Воррену губернатора стейту у навечер'я виборів, щоб закріпити перемогу за своїм кандидатом.

Але Д.Р. Кульчицький, при допомозі малого кола українців, включно з його батьками з Філядельфії Христиною і Богданом Кульчицькими, повів розумну і чесну кампанію, відвідавши 13,000 родин в окрузі з проханням віддати на нього і на його плятформу голоси. Виборча квартира Кульчицького містилася в Українському Культурному Центрі Воррену. Інші етнічні групи, зокрема польська підтримували його кандидатуру.

М. Бек переслала княжий дар на УНС і НРУП

Джерзі Сити, Н.Дж. — Широко відома українська громадська і політична діячка, адвокат Маруся Бек, переслала на руки головного предсідника Українського Народного Союзу д-ра Івана Флиса на закінчення 1989 року княжий дар у сумі 1,000 дол.

У своєму супровідному листі вона, між іншим, пише: „Кінчається 1989 рік, а з тим і святкування 95-ліття УНС. Бажаючи це святкування завершити помітно та визнаючи ролю Батька-Союзу як неперевершеного трудівника на народній ниві в діяспорі та невтомного борця за долю українського народу, складаю на Ваші руки 500 дол. на потреби Народного Руху України за Перебудову та додатково 500 дол. з нагоди 90-ліття народин мого брата Івана, довголітнього члена 175-го Відділу УНС".

Цей лист закінчується сердечними побажаннями дальшого розвитку Батька-Союзу.

У Відні розпочалась нарада шефів штабу 35-ох країн

Відень, Австрія. — Керівники військових штабів 35-ох країн світу, включаючи З'єднані Стейти Америки і Совєтський Союз, розпочали у вівторок, 16-го січня, свої перші в історії існування Північно-Атлантійського Оборонного Союзу і Варшавського Пакту ділові наради, метою яких є зменшити напруження в Европі і узгіднити евентуально процес зменшення війська і зброї в Західній, Східній і Центральній Европі.

Військові спостерігачі і кореспонденти кажуть, що в атмосфері послабленого суперництва і бажання зменшити якнайбільше видатки на вдержання безпеки в Европі обидвох надпотуг, тобто ЗСА і СССР, 16 представників НАТО і сім Варшавського Пакту, устійнюватимуть на протязі трьох тижнів рамці частинного роззброєння з передумовою, щоб не послабити до небезпечного рівня ефективність обидвох згаданих бльоків.

Багато з керівників штабів зустрічаються у Відні вперше, наприклад, ген. Колін Л. Повелл, шеф об'єднаних штабів ЗСА і ген. Михаїл А. Моїсеєв, шеф штабу армії Совєтського

(Закінчення на стор. 5)

Д-р Я. Рудницький доповідав про „десталінізацію" СССР і Канади

Вашінгтон. — Під нагоголовком „Десталінізація СССР і Канади" тут відбулася 29-го грудня 1989 року доповідь проф. Ярослава Рудницького в рамках річного з'їзду Американського назвознавчого товариства в готелі Дюпонт Плаза в присутності членів товариства і запрошених гостей.

У своїй доповіді д-р Я. Рудницький згадав переміну понад 25 „сталінохвальних" назв в СССР у післясталінську добу, — наприклад Сталінград на Волгоград, Сталіно на Донецьке і інші — і подав ближчі подробиці про топонімічну „десталінізацію" Канади в 1986-87 роках, коли то змінено назву селища „Сталін" в Онтаріо на „Гансенн", а „Сталінову гору" в Британській Колюмбії на „Пек мавнт".

Справа „десталінізації" Канади не була легка, бо деякі бюрократичні і громадські кола вели й виявляли опозицію до змін назв, що славили „нашого союзника з часів Другої світової війни", але остаточно перемогла здорова думка й аргумент, що коли є сталінські назви в країні, то тоді треба б і ввести Гітлера в канадське місцеве назовництво. Остаточно завдяки енергійним заходам, головно українського елементу в Канаді, остаточно усунено на завжди сліди „сталінщини" з мап і мововжитку населення.

У Львові відновили діяльність КЛК

Ню Йорк. — Тут в суботу, 13-го січня, наспів зі Львова лист яким повідомляють, що там відновлено діяльність Карпатського Лещетарського Клюбу. Цей зворушливий лист — це звернення до „засновників та учасників КЛК", а зміст його настільки цікавий, що подаємо його в цілості, пропускаючи лише прізвища.

„Посіяне та зоставлене в Україні зерно наших дідів, які заклали Карпатський Лещетарський Клюб, проросло і дало свої пагони в 1989 році. У вересні товариство молодих львів'ян проголосило відродження у Львові клюбу. Знайдений у скрині бабусі статут КЛК зразка 1935 року ліг в основу нового. Головою КЛК обрано молодого львів'янина...

Успадкувавши від свого попередника назву та основні засади діяльности, товариство має на меті відродити добрі спортивні традиції українських лещетарів, а також плекати народну культуру бойків, лемків, гуцулів та українського народу в цілому, з метою пробудження національної свідомости збайдужілого обивателя.

І не знали ми, що пройде з того часу лише три місяці і в руки одного з нас потрапить виданий нещодавно в Ню Йорку літопис Карпатського Лещетарського Клюбу, який засвідчить, що ідея національного спорту, виношувана в умах наших співвітчизників півстоліття тому, — жива і не переставала жити, хоч і вихром долі занесена за океан.

Мабуть, чимало української молоді, вихованої та виплеканої в КЛК, не бувало в Україні й не бачило гір, що дали назву клюбові. Та й ви, засновники та учасники Карпатського Лещетарського Клюбу, волею історії розсіяні по світові, згадайте рідні Карпати та все, що з ними пов'язане".

Як відомо КЛК постав у Львові в грудні 1924 року за ініціятивою групи ентузіястів лещатарського спорту. На перших Загальних зборах прийнято статут і обрано Управу, з інж. Левом Шепаровичем як головою. КЛК скоро здобув велику популярність, „меккою" українських лещатарів стало

(Закінчення на стор. 5-ій)

У Філядельфії помер інж. М. Ганушевський

Філядельфія. — В неділю, 14-го січня 1990 р., тут помер після тяжкої недуги на 84-му році життя бл. п. інж. Мирон Ганушевський, активний колись політичний і суспільно-громадський діяч член багатьох організацій і товариств.

Панахида у п'ятницю, 19-го січня о год. 7-ій вечора у похоронному заведенні Насевичів, Френклін вул. Похорон в суботу, 20-го січня, о год. 9-ій з названого похоронного заведення до церкви св. Миколая, 24-та вул. і на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі.

Залишились у глибокій жалобі: дружина Теофіля і велика ближча й дальша родина в ЗСА, Україні, Австралії і Канаді.

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЕН КВЕЙЛ очолює кампанію проти зменшення податків на соціяльне забезпечення, плян якого запропонував сенатор Даніел Мойниген. Боротьба в Білому Домі проти зменшення податків на соціяльне забезпечення загострюється. Д. Квейл намагається втримати республіканців перед схваленням пляну Д. Мойнигена зредукувати їх на 5.1 відсотків у 1991 році. Політичні стратеги у Білому Домі стверджують, що Адміністрація Джорджа Буша розраховує на дві речі: що сенатор Д. Мойниген більш зацікавлений у концентрації уваги на проблемі дефіциту, ніж на зменшенні податків на соціяльне забезпечення, а демократи в свою чергу не підтримують зростання податків. Найвищим політичним пріоритетом президента Дж. Буша є обминути зростання податків.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ позитивно відгукнувся на заклик сенатора Боба Дола, республіканця з Кензасу, щоб Адміністрація була більш поступлива у наданні допомоги іншим країнам. У статті „Щоб допомогти новим демократіям — зменшити допомогу Ізраїлеві та 4-ом іншим" в „Ню Иорк Таймсі" з вівтірка 16-го січня, сен. Дол прямо і гостро написав про необхідність переглянути натягнений бюджет допомоги п'ятьом протеґованим країнам: Ізраїлеві, Єгиптові, Туреччині, Пакістанові та Філіппінам, на які Конґрес виділив більше як дві треті бюджету — 15 біл. дол. Б. Дол пише, що таким чином залишається дуже мало грошей для допомоги країнам Східньої Европи, Латинської Америки та Панамі. Він пропонує зменшити фінансову допомогу „вибраній п'ятці" на 5 відсотків, що звільнить 330 мил. дол. для допомоги країнам Східньої Европи, які борються за демократію. Сен. Б. Дол обговорив ці пропозиції із стейтовим секретарем Джеймсом А. Бейкером. Конґрес розглядатиме питання зміни військової та економічної допомоги закордонним країнам у світлі зменшення загрози з боку Совєтського Союзу в Східній Европі. Жидівські лоббісти у Вашінгтоні у відповідь на пропозиції сенатора Б. Дола висловили згоду щодо допомоги Польщі, Мадярщині та Панамі, але не за рахунок зменшення допомоги Ізраїлеві, натомість загального збільшення бюджету допомоги іншим країнам.

ПІСЛЯ УРОЧИСТОГО вступу на посаду губернатора стейту Ню Джерзі у вівторок, 16-го січня, Джозеф Флоріо скликав спеціяльну законодавчу сесію для вирішення питання високого автомобільного забезпечення. У промові під час урочистості. Дж. Флоріо сказав, що „новими ідеями" хоче зберегти „старі ідеали". Новий губернатор особливо підкреслив важливість охорони довкілля та боротьбу за очищення середовища, у якому живуть мешканці Ню Джерзі. Наступною темою його промови була „сім'я" та „громада". Законодавці передбачають тяжкий рік для губернатора Дж. Флоріо в зв'язу із зростаючим бюджетним дефіцитом 500 мил. дол., що вимагатиме підвищення податків.

У СВІТІ

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ, організація, яка стоїть на сторожі людських прав, позвітувала, що дворічна тенденція покращання людських прав у Південній Кореї взяла зворотний хід. Від квітня 1989 року заарештовано понад 800 політичних і профспілкових діячів під час нагінки на політичних інакодумців президента Рої Та Ву. Цим останнім дуже часто не було дано можливости контакту з адвокатами та рідними, а в деяких випадках навіть допускалося побиття та тортурування.

УРЯД ГЕН. АНТОНІЯ НОРІЄҐИ зайняв вже відповідне місце в історії Панами, але його цивільна політична партія, виявляється бодай частинно ще існує. Насправді чотирьох її членів появилося на публічній пресовій конференції в Панамі, заявляючи, що вони вирішили стати льояльною опозицією. Офіційні чинники цієї Демократично-революційної партії, серед членів якої є й колишній міністер торгівлі в уряді ген. А. Норієґи, використали також цю пресову конференцію на те, щоби відокремити себе якнайдальше від ген. А. Норієґи та його махінацій.

У ВІВТОРОК, 16-ГО СІЧНЯ, в столиці Чехо-Словаччини Празі тисячі громадян зібралися щоби офіційно та велично прославити Яна Палаха, чеського студента, що прилюдно спалив себе на знак протесту проти входу совєтських військ до Чехо-Словаччини в 1968 році. Вшановуючи його пам'ять, громадяни столиці перезвали колишню площу Червоної армії площею Палаха. А президент Вацлав Гавел, пригадуючи минулорічні події з приводу 20-ліття смерти Я. Палаха, за присутність на яких він сам заплатив ув'язненням, заявив: „Я відчув тоді, що ця найвища жертва молодого студента тому 20 років починає набирати справжнього значіння".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Четвертий Універсал

Четвертий Універсал Української Центральної Ради — довгенький документ на три з половиною сторінки книжкового формату. Надрукований на афіші носить дату „У Києві 8-го січня 1918 року". Це дати, коли прийнято Універсал на Малій Раді — в українській традиції збереглася дата 22-го січня за юліянським календарем, коли той світлий документ відчитано на чотирьох рогах великого Софійського майдану. Четвертий Універсал — сповнений реторики тодішнього часу, коли большевицька пропаґанда баламутила нарід і коли модним був соціялізм. Тому текст Четвертого Універсалу все ще становить джерело студій істориків-аналітиків і політологів. Як усі історичні акти — треба і той акт оцінювати не з погляду теперішніх, нинішніх відносин, а тодішніх. І саме з погляду тодішніх обставин він був з усіма своїми реторичними недоліками — політичним чудом. Бо перед вибухом Першої світової війни не було в Україні (на Наддніпрянщині) ні однієї української народної школи, ні однієї Читальні „Просвіти", ні однієї української газети.

І коли Перший Універсал появився швидко після упадку царату 23-го червня 1917 року, то до Четвертого минуло заледве трохи більше як півтори року. Це був надто короткий час, щоб створити з етнічної маси свідому свого „як" новітню націю: У тому короткому часі переведено велетенську організаційну й ідеологічно-освідомну працю. Складено уряд, перебрано й реорганізовано державний апарат на великому обширі колишніх дев'яти губерній, створено армію, яка мусіла боротися проти наїзду Червоної армії Муравйова і Антонова Овсієнка, проти білої армії Денікіна, проти комуністичної партизанки і проти тифозної пошести. До того ще, після переходу за Збруч Української Галицької Армії і проголошення Акту Соборности 22-го січня 1919 року настав ніби один уряд і ніби була одна армія — це на папері, насправді поруч із урядом Української Народної Республіки існувала так звана Диктатура ЗУНР, якій підлягала УГА, та — що найгірше — існували дві психіки, галичан і наддніпрянців. І що найгірше — проявилося злощасне явище „невтральности" сотень тисяч на папері зукраїнізованих вояків царської армії.

Четвертий Універсал славетний своєю заявоя, „Однині Українська Народна Республіка стає самостійною ні від кого незалежною вільною Суверенною Державою Українського Народу". Закінчувався Четвертий Універсал закликом: „До того часу всіх громадян Самостійної Української Народної Республіки кличемо непохитно стати на сторожі добутої волі та прав нашого народу і всіма силами боронити свою волю від усіх ворогів селянсько-робітничої Самостійної Республіки Української". Той заклик проголошено, коли вже дах горів над молодою державою. 20-го листопада 1920 року перестав існувати реґулярний воєнний фронт й Україна була цілістю окупована московським військом.

Яскрава аналогія до сучасного стану. До русифікаторського походу від Переяславського договору 1654 і бою під Полтавою 1709 — додано останніх 70 років безпардонного безоглядного русифікаторства, в якому було не тільки зруйнування Січі і спалення Батурина, але й винищення голодом цілої української хліборобської верстви. На Наддніпрянській Україні „рушилось". Знайшлися діячі, які стали у проводі свободолюбного руху. Але виросли покоління, які не бачили українського шкільного підручника, не знають рідної історії ні літератури.

У минулому тижні можна було почути заяву речника американського Уряду, що Президент признав і признає право всіх народів до самовизначення. Українці самовизначилися актами IV Універсалу й 1-го листопада і 15-го березня 1939 року (Закарпатська Україна). Але американський Уряд, як і будь-який інших уряд европейського Заходу, бережеться, щоб не поставити крапку над „і" і вони підтримують гін будь-якої поярмленої країни до відзискання їхньої незалежности. Вони бояться хаосу, вони бояться приходу на місце Ґорбачова нового Сталіна. Цю державу треба здобути, але спершу треба знати — „хто ми і чиї ми діти"

Д-р Володимир Трембіцький

ОСНОВНИЙ СИМВОЛ УКРАЇНСЬКОГО СУВЕРЕНІТЕТУ

Коли в розгарі українського резистансу на батьківщині іде завзята боротьба за азбуку нашої національної окремішности: мову, геральдичні символи та гимн, то вже у цих трьох принципових справах завзято обстоюється належну нам історично-державну термінологію: не національну, а таки державну (за законами із 1918-1921 рр.) українську мову, державні не „символи", а таки інсигнії та реґалії (знову за державними законами з-перед 70-ти років) та вже й державний гимн за урядовою постановою 15-го травня 1918 року. Що за страшний парадокс — історична нація стероризована чужою панівною силою на своїй території (державній від 20-го листопада 1917-го до 21-го листопада 1920 року), встановленій за всіми міждержавними договорами, не може свобідно висловити свою правду в обороні своєї правовласти бути законно такою, якою були три балтійські республіки.

Коли дійшло вже до цього, що ворожу силу спазматично дратує неполітично-державна справа, повернення насильно зліквідованої у 1946 році національної Католицької Церкви в просторі чотирьох чи п'яти областей Західньої України, де проживає біля 5,000,000 бездільних (в катакомбах поверх 20 років) українських вірних як унікальний випадок в історії католицького світу, то що ж говорити про такі підставові справи існування вільного українського народу, який може без особливого ще сепаратизму користуватися своїм льокальним територіяльним громадянством (яке у всій ширині було законами утверджене в часі незалежности на протязі трьох років (1917-1920), та в міждержавному визнанні до кінця 1924 року та в уживанні громадянами УНР українських міжнародних чи дипломатичних паспортів, в час подорожі та на час перебування у біля 30-ти різних державах, мали респект до суверенітету України так самісенько, як Литви, Грузії Фінляндії чи Естонії й Латвії.

Усе повище сказане беззастережно кваліфікує українців політично бути сьогодні з почуттям своєї підметметности міжнародним правом дарма безглуздого, а то й компромітуючого для російської держави негування державницького права українцям, бути собою. Та ж оця власне російська совєтська держава визнала суверенність України підписаним актом з Центральними Державами 3-го березня в Бересті, 18-го ратифікацією Берестейського договору Верховна Рада в Москві, 30-го травня в час акредитаці в Києві російської дипломатичної місії до уряду та гетьманського договору за підписом Хр. Раковського, та Дм. Мануїльського та актом де юре визнання Української Держави, 12-го червня 1918 року був ще підписаний в Києві прелімінарний договір замирення із додатковими конвенційними договорами про міжсусідські транспортові, фінансово-поштово-пасажирські взаємини, на основі де юре акредитації совєтського (РСФСР) представництва в Києві (в готелі Марсель), та відкриття чотирьох консулятів в містах України. Ось тому респектувалося 20 українських (трьох розрядностях) консулятів на території европейської Росії, включно із консулярним представництвом з дипломатичними привілеями в Москві.

Подані тут факти юридично доказують існування повно суверенної Української Держави й в додатку із принципами мирного, коректного, надійного існування як двох з Росією рішальних сил у Східній Европі у розумінні спільно держати політичну стабільність, рівновагу сил в стратегічному сенсі. Документація цього всього є в міністерському архіві в Москві.

Щоб цей вершинний фактор в бутті кожної суверенної нації мав незрушиму тривкість у переконанні цієї справи, завданням цього еляборату є власне показати кожному, що постулятом найвищого символу нашої нації є мати право на реституцію, тобто оцю саму, за яку змагають три балтійські республіки, та вже осягнули чотири центрально-европейські держави три місяці тому (Польща, Чехо-Словаччина, Мадярщина а то й Східня Німеччина). Ось тут до аналітичного тексту долучується знаменну табелю чи реєстр 37-ми країн (та двох міжнародних установ: Ватикану та Ліґи Народів) як державних одиниць, в яких на протязі біля п'яти до семи років урядували легально українські закордонні дипломатичні представництва: посольства, представництва із урядуючими в них із майже де юре „уповноваженими надзвичайними міністрами" УНР чи міністер-резидентами, а то й часових посланників в процесі дуже швидко сповнити усі недоладності для осягнення фінальної посольської титулятури. В подібному становищі були генеральні чи звичайні консулі в заступстві посланників в 13-ти державах. Через недостачу професійного персоналу чи фінансових й інших формальностевих, так сказати, труднощів, генеральні консулі з 13-ти держав були заступниками послів, а то часом із подвійною репрезентацією взаємин як із двома (Литвою — Латвією) чи трьома держа-

(Закінчення на стор. 3)

Павло Тичина

На 22-го Січня 1918 року

Ой що в Софійському заграли дзвони, затремтіли.
Не білі голуби-янголи в небі полетіли.
Ой там збиралися під прапори, під соняшні, ще й сині:
Не буде більше пана у вільній Україні!

Ідуть, ідуть з музикою
Під тінню прапорів
Прекрасною, великою
Рікою стиглих нив.

Ідуть, ідуть — вітаються
І славлять щасні дні.
Жахтять — переливаються
Їх душі вогняні.

Як засіялося до них та праведнеє сонце:
„Не дурно гріло я — світило у кожнеє віконце!"
Як заходилися хмарини ткати скатертини.
Цвітуть та розцвітають небесні бархатини.

Цвітуть в піснях вкраїночки,
Дзвіночки сріблянi.
Душею чорнобрівочки
Струнчасто осяйні!

То ж матері майбутнії
Стрічають дні ясні.
О, хвилі незабутнії!
О сонце і пісні!

Ой що в Софійському та грали дзвони, замовкали.
Там прапори приймали, до народу промовляли:
„Гей, разом, разом станемо на ворога ми, браття, — завзяття!
Хто зрадить Неньку Україну — прокляття тим, прокляття!"

І суне військо лавою
Від білих тихих брам.
Із „Заповітом", „Славою" —
Ввесь Київ наче храм.

В нім скапала кров часові,
Кров мучнів без кінця...
І в нім горять Тарасові
Вкраїнській серця!

Євген Сверстюк

ПОВЕРНЕННЯ ВАСИЛЯ СТУСА

Повертаємо прах, змолене і спопеліле серце поета в рідну землю. Труна глухо забита, і ми ніколи не дізнаємось, як ця міцна дужа людина була руйнована по частині аж до останнього удару темної осінньої ночі 1985 року, 4-го вересня. Та й що ми можемо сказати після його слів: „Прощаю вас, лихі кати мої, прощаю вас".

Поряд — труна Олекси Тихого і Юлія Литвина. Господи, котра з цих душ важче мучилась на землі — Ти один знаєш.

Василь Стус пройшов між нас вічно гнаний, не пізнаний і не оцінений. Тепер він повертається до нас на хвилі суспільного сум'яття без очищення — як висока страждена постать, обліплена ярликами, що мають маскувати нанесені йому рани. Він усміхається тихою цнотливою усмішкою розуміння:

Ми припізнені аеди
Наш злочин — спів

Ми знаємо, що він співець національного болю і вічних тривог людства, що він поет справжній, що він великий поет. Ми підносимо його образ до пантеону української слави і щиро віримо, що його місце — поряд з найкращими.

Йому судилась рідкісна доля — повернутись до нас поетом — вісником з країни страждань XX віку. Я гадаю, до нього прийде світова слава поета страждань. І з його славою світ пізнає ту Україну, яка в образі Шевченківської Катерини, що боса шукала шляху в Московщину, прийшла напівжива крізь пастки XX віку до Чорнобильської катастрофи. Світ мусить зацікавитися цією притчею про страждання, що виходять понад всяку міру і жахнутись того антихристиянського зерна на землі, яку благословив перший учень Христа.

Можливо, ця місія убогої і стражденої сестри, як визначило її Кирило-Методіївське Братство, і є нашим національним призначенням. Ми несемо ті слова, що їх братчики написали на своєму прапорі: „Пізнайте істину, і істина звільнить вас" (Євангелія від Йосанна). Ми тримаємось за правду з традиційною рішучістю і вірою:

Я єсть народ, якого правди сила
Ніким звойована ще не була

Над могилою Василя Стуса нам належить зробити висновки. Подейкують, що сердешні милостивці хочуть прийняти Василя Стуса до Спілки Письменників. Я розумію, що ця процедура внесла б ілюзію миру в той порізнений світ, в якому так мало спільного. Але не розумію, навіщо позолочена рамка здалась для гострого профілю поета, який своїм життям і творчістю утверджував моральний максималізм і говорив нестерпно колючу правду, від якої багато членів спілки уліли б з ляку.

Подейкують, що добрі люди хочуть реабілітації Стусові, тобто хочуть, щоб ті самі уста, які лиховісно виголошували два вироки поетові, нині ще раз озвалися і проголосили йому третій вирок — на цей раз виправдовувальний.

Люди добрі! Школа, що на слухання наших вироків не заганяли до смердючої залі вас, щоб постояли поряд з тими шпиками, які репрезентували громадськість. Може тоді вам легше було б поглянути на світ Стусовими широкими очима:

Біда так тяжко пише мною,
так тяжко мною пише біль.
В безодні ти. А погорою
веселий бенкет божевіль

Треба обирати між тими, що в безодні і — погорою. Життя — це вибір. Хіба вам для реалібітації мало самих свідчень Василя Стуса:

„Єдиним його злочином стало те, що він народився на десять років раніше".

„За наших умов існує лише один героїзм мучеництва, примусовий героїзм жертви".

Який же головний урок дав нам Василь Стус? Це не був новий урок — він повторив і своєю кров'ю записав старий: Коли твій народ в біді — будь бідним зі своїм народом, будь речником його правди. І пам'ятай, що інша твоя позиція — чи то відступництво, чи криводушність, чи зрада, чи яничарство — це тільки різновиди падіння. І те падіння з лиця не змивається. Але будь благословен, хто хоче встати.

Як нам нагадувати цей урок дітям? Ми повинні повторювати його кожен день, кожним своїм кроком.

Українська Асоціяція Незалежної Творчої Інтеліґенції 1989 року встановила премію Василя Стуса. Юні серцем! Підіймайтесь крізь терни на цю вершину, де дають премію хоробрим, талановитим, високим, шляхетним. Скромну премію імени поета з гострим твердим профілем і добрим благословляючим поглядом.

Мир душі твоїй, наш рідний страднику. Україна ховає твої останки і вітає твоє повернення.

С. ОРЛЮК

Четвертий Універсал

(На свято 22 січня)

Хвилює радісний майдан,
У золоті свята Софія
Угору вироста, як мрія,
І горду булаву Богдан
Простер в майбуття над юрбою.
Вже здійснено. Не мрія. Чин!
І в зриві мідяному кінь
Зривається, немов до бою!

Лунає дзвонів віщий спів,
Серця й простори він колише,
І нагло мовкне. Нагло тиша,
І в ній на крилах голубів
Пливуть слова у безгоміння:

»Від нині Ти, Народе, знай,
Тобі увесь належить край,
Від нині вільна Україна!
Від моря Чорного, аж ген,
Де б'ють Дніпровії джерела,
Через степи, де вольні села
Всміхаються в вінках вишень,
Від синіх узбережжів Дону,
Далеко ген, до верховин,
Бездомних зворів, полонин,
Нехай не буде вже кордону!
Народ і землі всі — єдині,
Народні — право і закон,
Розбитий впав ворожий трон,
На свій здвигаєш Волю нині!

. . . Знов дзвін мідяним серцем б'є,
Усім, усім яснiють лиця,
Грушевський радісно сміється,
Навколо армія стає,
І враз гремить у небо »Слава!«
По двох невольничих віках!
І булаву Богдан простяг
Туди, де родиться Держава!

Мирослав Левицький (НРУП)

ВИБОРИ — 1990

Досвідчені політики ще в половині минулого року, коли щойно починались зміни в Польщі та Угорщині, говорили, що 1989 року буде зламним в історії „старого світу", цебто Европи. Недовго треба було чекати на підтвердження цих слів. Піднялись „непорушні" Східня Німеччина та Чехо-Словаччина. Екстремальний антикомунізм показало суспільству Румунії, яке було доведене до жебрацтва (на цьому наголошували польські туристи кілька років) та відчаю. Можливо, що з перспективи дальшої історії 1989 року і для України стане зламним (зламання боязні прихованої несвідомости). З позиції нинішнього дня говоримо, що Україна є басейном совєтського застійництва. Зміна такого стану можлива лише при заміні суто чорного парляменту.

Тому то з великою увагою та відповідальністю патріотично-демократичні українські рухи підходять до березневих виборів до парляменту України. Утворено демократичний виборчий бльок, який висуває до парляменту України представників незалежних громадсько-політичних рухів. Висунення кандидатів до народних рад всіх щаблів (нас цікавить тільки Верховна Рада, або по-европейському — парлямент) почалось 4-го грудня 1989 року і тривало до 3-го січня ц.р. (реєстрація кандидатів до 6-го січня). Отже, перший етап передвиборчої боротьби між вчорашнім і завтрашнім днем — закінчений. Вже раніше було сказано — цьогорічна боротьба за українське завтра не могло закінчитись повною перемогою Демократичного бльоку, який є справжнім представником переважаючої більшости народу України. Мав він — бо у своєму розпорядженні лише місяць і невеличкий досвід у веденні демократичної боротьби. Проти себе мав він досвідчену партократію, яка всякими методами триматиметься вкраденої у народу влади. Мала вона у своєму розпорядженні репресійний апарат (відомі випадки, коли залякувані деякі, т.зв. трудові колективи висували зненавиджених народом представників „власть имущего" клану). Має вона у своєму розпорядженні пропаґандивну машину, частина елементів якої „спеціялізується" в брехні та цинічній дезінформації. У грудні, під час висування кандидатів до парляменту України, в основному російськомовна преса, починаючи з центральної московської(, кінчаючи обласною, пустила серію статтей, яку скеровано проти українського національного відродження, проти прагнення та надії мільйонів українців. Водою на млин партократії є й приглушена цією ж партократією!) національна свідомість, недостатня громадсько-політична ерудиція мас у східніх і центральних реґіонах України.

Віддавна відомо, що специфікою України є її поділ на дві, різні за національною свідомістю частини, що зумовлено різними періодами панування москвичів над Україною. Поділ цей яскраво виразився на першому етапі передвиборчої боротьби. У той час, коли Львівщина, яка веде в боротьбі за право українського народу бути державною нацією, кожне парляментське місце обсадило кількома громадськими кандидатами, на Великій Укаїні громадські висунення нележать до рідкости. Українські національно-демократичні провідники з Наддніпрянської України висувались у Львові (голова Народного Руху України — Іван Драч, голова Секретаріяту Руху, Михайло Горинь, Івано-Франківську (голова УГС, Левко Лук'яненко). Це аж ніяк не означає, що український національно-патріотичний рух чужий межканцям центральних та східніх областей України. Справа в тому, що багато-хто після довгих десятиліть морального терору, який чужевладці чинили над українським народом, основна кількість населення надалі боїться беакарної партократії. Отже ж дійсна не відповідає очікуваному. При такій ситуації ані Михайло Горинь, ані Левко Лук'яненко, осмислюючи вагу відповідальности перед Україною, не могли дозволити собі на експерименти з апаратом. Не можна тут промовчувати того факту, що багато виборців з тих округ, де виставляли кандидатури Левко Лук'яненко, Михайло Горинь ставили справою своєю часті висунення саме цих людей.

Вищеназваний моральний терор був причиною, що діяльність Демократичного виборчого бльоку була, у порівнянні з Галичиною, кволою. Крім малої кількости висунень кандидатів від громадськости є і таке, що дуже багато незалежних громадсько-політичних українських активістів зі столиці зійшлося в одній виборчій окрузі.

Цікаво було б провести аналізу, скільки (і де?) громадських кандидатів ставало до змагання з апаратчиками за право кандидувати до парляменту України. На жаль, інформації про це з усієї України покищо не маємо. Бож громадській пресі збирання такої інформації не під силу.

Знаємо натомість, картину з Львівщини. Там, як вже було сказано, парляментське місце обсаджено кількома громадськими кандидатами. Крім них висунено по кілька кандидатів, які не користуються підтримкою громадськости (від комсомолу, Комуністичної партії). Тут можна було б сказати (не знаємо, правда, ситуації в інших областях), що галичани пруться до влади. Насправді, воно не так: галичани, як і більшість народу України (Український партійний провід попри всю складність буття української нації добачає мільйони неукраїнців), хочуть нормально жити. Це (очевидна істина) можливе тільки при самостійній державі. Громадський рух робить все можливе, щоб на етапі т.зв. реґістрації, не загубити жодного зі своїх кандидатів. Тому-то вводиться страхування, себто кандидати будуть „спалені", себто не будуть пропущені крізь реґістраційне сито (виборчі комісії в руках апарату), то до виборчої боротьби за парляментське місце повинні приступити особи з наступного ґарнітуру. Хоч для України — це перспективна тактика, з прикрістю мушу ствердити, що серед кандидатів запропонованих Демократичним бльоком є і такі, що готові власне его ставити вище загальнонаціонального інтересу. Хвороба, через яку народ зазнає стільки горя знову проявляється...

Здоровий глузд підказує, що в західніх реґіонах України, де кожен з кандидатів Демократичного бльоку має по кілька дуже добрих висунень, апарат не піде на „спалення". Кожен з народних кандидатів отримував майже 100 відс. (голосів???), (в окремих випадках був одноголосний вибір). Так було у випадку Михайла і Богдана Горинів, Степана Хмари, В'ячеслава Чорновола та інших незалежних політиків та громадських і релігійних діячів. Апарат, враховуючи факт, що люди з „першого ґарнітуру" — на устах більшости коментаторів світу та настрої серед робітництва західньоукаїнського реґіону у Львові дуже активно діє Комітет захисту громадян (раніша назва Страйковий комітет) не піде мабуть „на спалювання". Це буде черговий крок до самогубства партійної мафії. Події, однак, так розвиваються, що абсолютно не можемо його виключити, крім цього — „Коли Господь хоче когось — відбирає розум". Бувалі у житті люди кажуть, що гряде вже час заплати за мільйони-мільйони людських жертв...

Апарат, на мою думку, хоче поступити як Пилат — вмиваючи руки, він старається подати якнайбільше кандидатів, щоб пересічна людина під час голосування загубилась у довгому списку і випадково проголосувала...

(Закінчення на стор. 6-ій)

Основний символ...

(Закінчення зі стор. 2)

вами (Грузією, Азербайджаном та Союзом Північного Кавказу), маючи в такому випадку більш чисельний склад урядовців. Щоб точніш зрозуміти важливість міждержавних взаємин України, треба розуміти основи міждержавного статусу (1917-1920 рр.)

У газетному обсязі неможливо з'ясувати всесторонню всю оцю надзвичайно важливу та теж складну у цей іще піввоєнний стан, проблему української державности в несамовитому змагу за визнання її Центральними Державами (1918 р.), у Версалі (1919/20 рр.) та від семи невтральних держав, яким диктувала антанта, як поступати із дипломатичним визнанням новоповсталих (більше тузена) республік, серед яких наша держава за своєю чисельністю 41,000,000 у 1919 р. та 47,000,000 у 1919 р. коли Українська Держава була центральною. Це виразно можла було бачити на протязі 1918 року (квітень — листопад) в Києві, де зосереджена була вся майже европейська дипломатія, заіснувало подруження історичних держав (з-перед 1914 року) із новими (біля 15-ти), які спішили мати свої посольства саме в Києві. Тут підписувано договори про міждержавні розмежування, визнання на базі економічних розчислень та плянувань, акти транспортових конвенцій, встановлювано стратегічне сподівання, раз ось тут було біля 15-ти західних посольств, десять консулятів з акредитацією військових та інші дипломатичні місії.

Цей вагомий фактор ясно мав фундаментальне значення на дипломатичну експансію Києва, яка набрала особливости у 1919 році вже за другої республіки УНР, тобто Директорії із її новою прозахідньою поставою в демократичний світ, із яким коректні взаємини стали відомими вже в перших стадіях державности між листопадом 1917 та лютим 1918 роками, під час акредитації антантських місій до Києва.

У кожній державі міждержавні взаємини мають два розряди стосунків: а) назовні в столицях в інших державах й б) через прямі стосунки із закордонними представництвами в своїй столиці із акредитованими надзвичайними та уповноваженими послами до голів держав та уповноваженими надзвичайними міністрами до прем'єрів урядів за даного президента. Україна як держава мала таке саме положення. У нашій взаємності із чужими державами в столицях 37-ми держав та окремо з Ватиканом та Лігою Народів. В цих державах існували посольства I-го та II-го розрядів та дипломатичні місії із шарже д'аффера як ранги дещо вищої за голову місії, коли ішлося про керування справами існуючого посольства I-го чи II-го розряду. Все ж таки сам факт існування українського представництва в біля сорока державах із реальним де юре чи „покищо" де факто визнанням доказав, що Українська Держава таки досягнула була вершинної символіки, тобто державного суверенного статусу, який включав у свою суттєвість й такі „дрібнички", за які іде нині бій на вулицях на конґресах, мітинґах в сучасному Києві, Львові чи Харкові, й в Одесі.

Щоби було більш зрозумілою долучена до елябората таблиця українського дипломатичного корпусу. Потрібно подати ось які ще дані а) статистичні зіставлення, б) огляд персоналу, який своїм знанням, професією, родовим походженням, вродженою спосібністю спромігся в більшості гідно репрезентувати весь маєстат української держави, включно із повагою до українських тогочасних суверенів: Його Екцеленції Голови Української Центральної Ради та коротко й Президента УНР академіка Михайла Грушевського, до Його Світлости Пана Гетьмана Всієї України Павла Скоропадського, Його Екцеленції Голови Директорії УНР Володимира Винниченка (грудень 1918 — лютий 1919) та остаточно Верховного Правителя УНР Симона Петлюри, яких то особистостей виднiють підписи на Вірчих Грамотах та інших урядових актах, потверджених з приложенням ще державної печаті Республіки Української Держави чи Народної.

Щодо клясифікації дипломатичних визнань та взаємин, Українська Держава на протязі семи років мала взаємини на найвищому рівні — де юре з десяти державами: Австро-Угорщиною, Німеччиною, Туреччиною, Болгарією, Совєтською Росією, чотирьома новоповсталими: Донською Республікою, Грузією, Польщею й Латвією, та короткий час із Арґентиною (1921 рік). Десять держав: Азербайджан, Фінляндія, Кубинський Край, Румунія, Швайцарія, Литва, Білорусія, Мадярщина, Чехо-Словаччина та Естонія, мали взаємини як на терені Києва так і в себе стосунки із майже де юре статусом, але через впливи переможної антанти та за внутрішніми справами цих держав, урядово титулятура українських голів представництва була уповноваженою міністра або міністра резидента.

До третьої розрядности належало 11 держав із взаєминами де факто через існування у цих державах, а саме: Швеції, Данії, Голляндії (невтральні), Італії, Вірменії та Франції (1921) (антантські) та новоповсталих: Сибіру, Баварії, Данціґу та Союзу Північного Кавказу (через посольство в Грузії) в характері покищо консульських репрезентантів. Були де факто взаємини із Лігою Народів та майже де юре з Ватиканом.

Тут слід завважити, що не досягнуло нормалізації дипломатичних взаємин із Великобританією, З'єднаними Стейтами Америки, Бельгією та Грецією як сильно проросійських в них орієнтацій, хоч в Лондоні, Атенах Брюсселі та Вашінґтоні були українські дипломатичні представництва (1919-1921). Зовсім неможливо було вислати дипломатичних місій чи хоча б консулів з акредитацією до Японії, Китаю, Португалії як далековіддалених географічно й ненадто важливих для української справи в цей час. Всі оці тут згадані держави мали в 1917/1918 роках свої консульські представництва в Києві та Англія й Франція свої місії із досить поважними взаєминами до 25-го лютого 1918 року. Коли б дорахувати оцих одинадцять держав разом, було б 40 держав та дві міжнародні державного характеру організації: Ватикан та Ліга Народів.

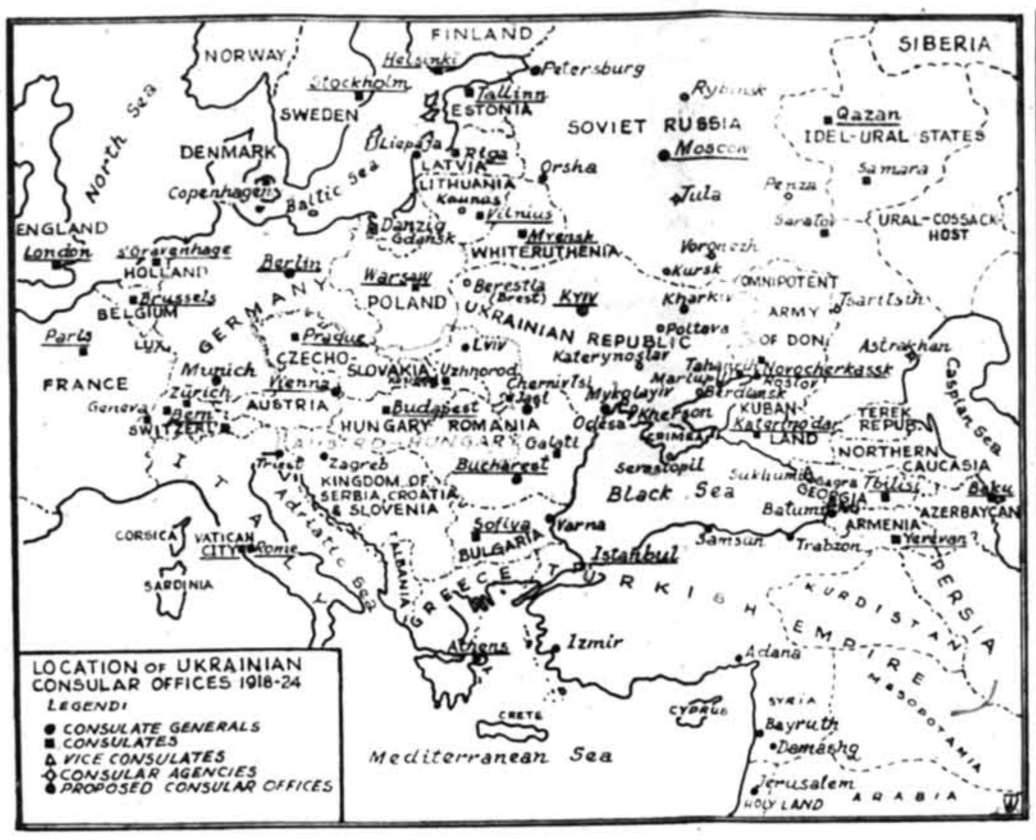
Коли висловитись про закордонний штаб дипломатів України — державну еліту — що складався із біля 12 послів, 20 міністрів, 24 голів місій шарже д'аффер та 13 консулів, то було їх разом біля 70 осіб. Із цих 70 треба підняти до особистої уваги тринадцять як елітарних репрезентантів українського державного маєстату, в скондензованій формі вислову.

Ось вони:

Граф М. Тишкевич: найсвітліша особистість українського дипломатичного корпусу — як за репрезентативністю, теж своїм аристократичним походженням) так за надзвичайною вмілістю належного полагоджування часто складних справ, часто на вершинному рівні із державними мужами Европи. Граф Тишкевич почав був свою кар'єру спершу послом УНР при Ватикані, згодом (від IX 1919) на чотирьох міждержавних Мирових конференціях: в Парижі, Сан Жермені (1919), в Сан Ремо та в Спа (1920), даючи авторитетні інформації й арґументацію логічних висновків й прав для України у світі.

Барон М. Василько — найвидатніша особистість з УНР політичного світу. Був фундатором в існуванні представництва УНР в Італії, Швайцарії та в Берліні, де особисто головував, провадивши дипломатичні справи якнайкраще.

В. Липинський — історик важливої для нації провідної верстви в гетьманській добі. Був він ідеологом модерного українського монархізму, Липинський був авторитетним послом гетьманського двору до трону габсбурзького цісарства у Відні, визначним дорадником урядів УНР (1919—1922) до різних важливих політичних справ.

Проф. С. Шелухин — це архітект історичного акту замирення української держави з Совєтською Росією Леніна 12-го червня 1918 року в Києві. Саме тому і це була його велика заслуга для держави... мир з Росією як сусідкою. Міністер Шелухин був правним радником мирової делеґації УНР на паризькій мировій конференції (1919).

Проф. Лотоцький — історик та співтворець Автокефальної Православної Української Церкви, міністер культів (1918/19), посол при патріяршому престолі в боротьбі за визнання УАПЦ Фанаром.

Проф. А. Яковлів — політичний дорадник міністерства закордонних справ, співтворець конституційних текстів, законів й постанов УНР, був першим послом УНР у Відні (1918), міністер-резидентом УНР у Газі із інґеренцією й на Бельгію (1920-22).

Князь І. Токаржевський-Карашкевич — дослідник історії української аристократії, XVIII - XIX сторіч, був міністром УНР в Стамбулі (1920/21), як гідний репрезентант українського державного маєстату при дворі султана та до тюркського світу взагалі.

Д-р Марголін — дипломат УНР в Лондоні (1919/20), згодом до Ліґи Народів (1920) при співпраці там із проф. О. Шульгином. Наша присутність в Лізі Народів мала докорінну важливість.

Проф. Д. Дорошенко — авторитетна особистість в творенні дипломатичних актів, різних договорів, взаємин із 37-ми репрезентантами держав акредитованих до двору Гетьмана України. Довершив як міністер закордонних справ шість договорів про встановлення території із її уточненими державними кордонами із усіма сумежними країнами: Росією, Донською Республікою, Румунією, Білорусією, Литвою, та Кубанською Республікою.

Обов'язково в цю еліту державного маєстату треба включити й проф. О. Шульгина, як батька української дипломатії, посла в Болгарії (1918), а також віцеміністра закордонних справ проф. О. Ейхельмана як творців міністерства закордонних справ на найвищому політичному рівні зі всіма юридичними та протоколярними формами.

Обов'язково треба спом'янути в дипломатичному штабі Української Держави хоч пару визначних консулів як і дипломатів: із акредитацією: О. Кривцова — координатора консульської служби в 20-ти містах Совєтської Росії та нормалізатора мирних взаємин України з Росією, будучи головним репрезентантом уряду при уряді Леніна в Москві.

В. Оренчука — шефа консульного департаменту при міністерстві закордонних справ, та генерального консула УНР в Баварській Державі (1919-1922).

Л. Лісняка — організатора дипломатичного представництва в Грузії та для Азербайджану і Вірменії.

П. Твардовського — генерального консула в китайському Харбіні для створення української консулярної сітки на території Зеленого Клину для проведення ідеї домініяльного зв'язку цього Українського Далеко-Східнього Краю із метрополією в Києві. Був активним у створенні мостового пов'язання Української Держави із антантськими місіями на Далекому Сході.

Консуль Адамович — в Томську, це представник до уряду Сибірської Республіки в сенсі співпраці української спільноти там же із новою державою. Врешті консуль О. Вілінський — в Женеві — постійний спостерігач та коментатор подій в Женеві, будучи остоєю для делеґації УНР до Ліґи Народів.

Увесь оцей корпус для закордонних взаємин до біля 20-ти держав довершив силу, фінал якої був бачений у взаєминах із біля 120-ти політиками, серед яких третину творили голови держав: монархи, президенти, голови держав. Велику прислугу Україні як державі вчинили й їх прем'єр-міністри та міністри закордонних справ, які вклали свій безцінний труд для міжнародної ітабуляції України та нормалізації в існуванні Української Держави як конструктивного чинника в новій консолідованій Европі із важливістю України як рівноважника політичних сил чи впливів та як допоміжного засобу в економічному розвитку пошкоджених світовою війною держав, особливо в Центральній Европі.

Для повної картини всього оцього огляду у відношенні до персонального складу в закордонному світі УНР, варто би додати ще одну важливу деталь: уся дипломатична структура дипломатичного корпусу України мала явну живучість, економічну атрактивність, перспективність розвитку в повному державному розумінні, завдяки великій продуктивности та прогресові в період шести важливих міністерств: закордонних справ — О. Шульгин, Д. Дорошенко, В. Чехівський, К. Мацієвич та Фінасів — М. Туган-Барановський, А. Ржепецький, торгівлі — С. Гутник, С. Бородаєвський, шляхів — Б. Бутенко, А. Лукашевич, пошти й телеграфів — Гр. Сидоренко та В. Колябко-Корецький та по військових справах: в аспекті стратегічних й технологічних важливостей — А. Немоловський, ген. отаман О. Рогоза 1918, ген. хор. В. Петрів, ген. полк. С. Дельвіг, ген. хор. В. Сальський (1919-21), ген. хор. О. Греків, ген. хор. фльоти В. Савченко та ген хор. летунства В. Павленко. Разом біля п'ятнадцяти осіб, які тримали українських дипломатів в постійному веденні з міністерствами інших держав. Разом весь корпус державних стратегів й творців своєї політики був повновартісний хоч із трудношами із проросійським зовнішнім світом для української держави. Всі оці державники старалися заховати особисту гідність чесної, працьовитої та авторитетної людини перед зовнішнім світом та й перед своїми зверхниками-суверенами. Оці достойні особи нашого державного та дипломатичного світу 1917 - 1924 років таки залишили в картотеках та архівах міністерств закордонних справ гідне ім'я достойних репрезентантів із належним респектом до них як свого роду еліти української державної рації, в яких справжня суверенність була пріоритетом у всій політично-державній боротьбі за велич України у світі.

У ЛЬВОВІ РАДІСНО І ВЕЛИЧАВО СВЯТКУВАЛИ РІЗДВО

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Як довідуємося від очевидців, ще ніколи від часів Другої світової війни не святкували львів'яни так величаво і радісно Свят Вечора і усіх трьох днів Різдвяних свят як тим разом. Вже у Святвечір молодь і старші групами ходили з вертепом та колядою по вулицях міста, відвідуючи рідних та знайомих. У день Різдва 7-го січня церкви були заповнені вірними, відбувалися концерти колядок у виконанні різних хорів, серед яких найбільшою популярністю втішався хор „Дударик". Цей хор виступив також з концертом колядок на телевізійній програмі, яка цілий час проходила під знаком Різдва Христового і передавала колядки, віншування та привіти рідним.

Завершенням великих святкувань був однак переведений біля ратуша на Ринку Львова великий вертеп, на який зібралися тисячі осіб. З приводу так численного зібрання, ціле середмістя Львова було закрите для руху авт та трамваїв, а люди свобідно залляли цілий Ринок та поблизькі вулиці. Ратуш був прикрашений синьо-жовтим прапором, а на початок програми чотири „ангели" сповістили із чотирьох рогів ратуша народження Христа. На програмі були присутні численні представники комуністичної влади зі своїми дітьми і внуками. По полудні голова Міської ради Богдан Котик вітав мешканців зі святами Різдва.

Більшість українського населення Львова святкувала урочисто не лише 7-го січня, перший день Різдва, але також 8-го і 9-го як це було колись. Знаменним у цих святкуваннях Різдва Христового було це, що молодь і дітвора масово брали участь у них і дивували всіх знанням коляд, віншувань та дії вертепу.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Ню Йорк Маріо Квомо запропонував збільшити стейтові податки у зв'язку з бюджетним дефіцитом: „Між тим, скільки ми хочемо витрачати та тим, що ми можемо собі дозволити лежить велика прірва". Крім цього необхідно буде відмінити десятки запроєктованих стейтових програм. За рекомендацією М. Квомо ці заходи принесуть стейтовому бюджетові понад одного більйона долярів. Серед цілого ряду податків, які М. Квомо запропонував підвищити, є податок за телефонічні розмови на довгі відстані — на 6 відсотків, та на сигарети — на 5 відсотків. Стейтові законодавці розділилися на два табори: за і проти.

ДОРОГІ БАТЬКИ!
ПОСИЛАЙТЕ ВАШИХ ДІТЕЙ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ! УКРАЇНА НЕ МОЖЕ ВТРАЧАТИ СВОЇХ РІДНИХ ДІТЕЙ! БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ, МОЛИТВИ, КНИЖКИ, ЖУРНАЛУ, МУЗИКИ, ПІСНІ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ.

Мило в Україну

Філядельфія (КОНЛПУ). — Україна „перебудувалась" так, що цукор видається по півтора кілограма особі на один місяць, а хемічні вироби, такі як мило і порошок до прання, які потрібні до щоденної людської гігієни, зникли із крамниць зовсім. На Заході тяжко людині уявити, що значить відсутність якогось товару у щоденному житті.

Протягом комуністичного панування в СССР і на сході Европи наші люди призвичаїлись до такої безнадійності. Вигляди на поправу постачання таких товарів є далекі, треба чекати поки воєнна індустрія переставиться на побутову, або поки вимінність рубля на західню валюту дозволить на купівлю товарів із Заходу. Але ці можливості далекі до здійснення.

Поки покращання прийде Україні треба допомоги зі Заходу. Звичайно, що потреба є широка. При тому слід пам'ятати, що кожний домашній товар пересланий в Україну помагає морально і матеріяльно.

Знаючи про ці потреби, а зокрема про великий брак мила філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України рішив провести кампанію збірки мила та переслати в Україну. Збірка мила почалася 9-го грудня 1989 року і триватиме до кінця січня 1990 року.

Пункти збірки мила:

Філядельфія — Український Освітньо-Культурний Центр, 700 Cedar Rd. Philadelphia, Pa. 19111, Українські банки „Самопоміч" і Щадниця Української Церкви.

Ню Йорк — церква св. Юра і „Самопоміч".

Нюарк, Н.Дж. — Українська церква св. Івана Хрестителя і „Самопоміч".

Вілмінґтон, Дел. — українська церква св. Миколая.

З інших міст можна прислати до комітету Філядельфії для закуплення і висилки мила в Україну. Адреса комітету: Ukrainian Human Rights Committee, P.O. Box 7101 Philadelphia, Pa. 19117. За інформаціями просимо звертатися до Уляни Мазуркевич на число телефону (215) 782-1019.

DIPLOMATIC STAFF OF THE UKRAINIAN INDEPENDENT STATE (REPUBLIC) IN FOREIGN COUNTRIES (1917-24)

Republic of Argentina	Ch.d'Aff. — Mykola Shumytsky (1912) (temporary residence in Paris, France)
Armenian Republic	Consul Hon. — S. Tigranian in Yerevan (1919-20)
Austro-Hungarian Empire	Ch.d'Aff. — Andriy Yakovliv (1918), V. Lypynsky (1918)
Austrian Republic	Vyacheslav Lypynsky (1918-19)
(German-Austria)	Ch.d'Aff. — Volodymyr Poletyka (1919), Hryhoriy Sydorenko (1919-22) Ch.d'Aff. — Mykola Danko (1922-23) Consular Service: M. Bilenky — Consul (1918), A. Danko — Consl. Gen. (1919-19), A. Petrushevych — Consl. in Vienna (1919), O. Semeniv — Consl. Gen. in Vienna (1919-22), Mr. Luhovyi — Consl. in Czerwowitz (1918)
Azerbaidzhan	Lev Shramchenko (1917-18)
Republic of Azerbaidzan	Consul with dipl. accr. — Vasyl Kuzhim in Baku (1918) Consl. Gen. with dipl. accr. — Serhiy Veselovsky (1919-20) Hon. Consul. — Aga-Khan (1920)
Kingdom of Bavaria	Cons. Gen. with dipl. accr. — Vasyl Orenchuk in Munich, (1918-20)
Democratic Republic of Byelorussia	Consul Gen. with dipl. accr. — Mr. Kvasnytsky in Minsk (1918), Vice-Consulate in Orsha (1918), Borys Rzhepetsky (1920) (with temporary residence in Warsaw, Poland)
Kingdom of Belgium	Andriy Yakovliv (1919-21) with consular department in Brussels, Gen. staff Maj. Gen. Olexander Osetsky (1920-21)
Tsardom of Bulgaria	Prof. Olexander Shulhyn Consular Service — Dr. Vasyl Drahomiretsky — Consul (1918-22) Ch.d.'Aff. — Fedir Shulha (1919), Dr. Vasyl Drahomiretsky (1919-22)
Chech-Slovak Republic	Prof. Maxym Slavinsky (1919-21) Consular Service — Consls. in Ch. — Dr. M. Drahomiretsky in Prague (1918), V. Diakiv in Prague (1919-20) Consul — Stefaniv (Uzhorod, (1919) Consl. Agent — W. Pezhansky in Koshice (1919)
Free City of Danzig (port Gdansk)	Consul with dipl. accr. — Col. Klym Pavluk (1920-21)
Kingdom of Denmark	Dr. Dmytro Levytsky (1919-21) Consular Service: Consls. in Ch. — Olexander Hladyshovsky (1919), G. Lahutenko (1920-21)
The Omnipotent Host of Don	Prof. Maksym Slavinsky (1918)
Don (starting) Republic June 1918)	Gen. K. Seredyn (1918) Consular Service: Consl. V. Mishchenko (Novocherkåssk 1918)
Estonian Republic	Prof. Evhen Holitsynsky (1919-20), Prof. Volodymyr Kedrovsky, (1920-21) Ch.d'Aff. — L. Zadorozhny (1920-21) Consular Service: Consl. — P. Slipchenko (Tallinn, (1919-20)
Kingdom of Finland (1918)	Prof. Kost Losky
Republic of Finland (1918-21)	Dr. Mykola Zalizniak (1919-20) Ch.d'Aff. — Prof. Volodymyr Kedrovsky (1921) Consular Service: Consl. P. Slyvenko in Helsinki (1918-20)
French Republic	Prof. Olexander Shulhyn, (1921) Consular Service: Consl. in Ch. — M. Rudnytsky (1918) Consul — A. Kovalenko (1920-21)
Georgian Democratic Republic	Consul Gen. with dipl accr. — L. Lisniak in Tbilisi (1918) Prof. Ivan Kraskovsky (1919-20) Ch.d'Aff. — Andriy Petrenko (1920-21) Consular Service: Consl. Gen. — Mr. Lyzohub in Tbilisi (1919-21), Consl. Zasiadko in Batumi V-Consl — V. Filonovych in Poti
German Empire	Olexander de Sevriuk (1918) — Baron Fedir R. Steynhel (1918) Consular Service: Consl. in Ch. — V. Kozlovsky in Berlin (1918), Consl. A. Serbynenko in Danzig (1918)
German Republic	Ch.d'Aff. — Emiliian Koziy (1918-19), Dr. Mykola Porsh (1918-20) Ch.d'Aff. — Dr. Roman Smal-Stocki (1920-21) Consular Service: Consl. Gen. — V. Pavlovych in Berlin (1919) Consls. — V. Levytsky in Berlin (1919-20), N. Kovalenko in Berlin (1920-21), V. Khotko in Berlin (1921-23)
Kindom of Hungary	Mykola Halahan (1919) Ch.d'Aff. — Col. Volodymyr Sikevych (1920-21) Consular Service: Consl. in Ch. — Ivan Stasiv (1921-24)
Kingdom of Italy	Prof. Dmytro Antonovych (1919-20) Ch.d'Aff. — Mykhaylo Yeremiyiv (1920), Dr. Todot Halip (1921), Yevhen Onatsky (1921) Consular Service: Consl. in Ch. — S. Pashchenko (1921) Consls. T. Hrynenko (1919), A. Chekhivsky (1919-21)
Kuban Land	Baron Col. Fedir Borzhynsky Consular Service: P. Poniatenko — Consul in Katerynodar (1918)
Latvian Republic	Col. Volodymyr Kedroysky (1918-20) Ch.d'Aff. — Volodymyr Konashevsky (1920-21) Consular Service: V. Bandrivsky in Riga (1919-20) Consl. in Ch. — Konashevsky in Riga (1920)
Lithuanian Republic (1910)	Prof. Volodymyr Kedrovsky (1919-20) Residence in Riga, Latvia
Manchuria (under Chinese control)	Consul Petro Tverdovsky in Harbin (1918-19)
Kingdom of the Netherlands	Andriy Yakovliv (1919-24) Consular Service: Consls. Tykhomyriv (Haag, 1919), A. Varkentyn (Haag, 1912-22)
Union of Peoples of Circassia and Daghestan (Rep.)	Prof. Ivan Kraskovsky, Residence in Tbilisi, Georgia 1919-20) Ch.d'Aff. — Andriy Petrenko (1920-21) Residence in Tbilisi, Georgia
Kingdom of Norway	Prof. Kost Losky (1919-20) Ch.d'Aff. Emil Koziy (1920-22), Residence in Stockholm, Sweden
Kingdom of Poland (1918)	Consl. with dipl. accr. — Nulus in Warsaw (1918)
Republic of Poland (1919-21)	Col. Yuriy Kurdynovsky (1919), Fylyp Pylypchuk (1919), Andriy Livytsky (1919-21) Consular Service: Consls. in Ch. — M. Leonid, Warsaw (1919-21), Klym Pavluk in Gdansk (1920-21)
Kingdom of Rumania	Mykola Halahan (1918) with consular department, Chief of Staff Gen. Volodyslav Dashkevych-Horbatsky (1918) Ch.d'Aff. — Yuriy Hasenko (1919), Prof. Kost Matsiyevych (1919-22), Dr. V. Trepke (1921-22) Consular Service: Consls. M. Dovhomyla in Czernowitz, (1918), Yuriy Hasenko in Bucharest (1918), O. Chobotarenko in Jasi (1918), Baron Pritvits in Galati (1918), Consl. in Ch. — M. Kolomak in Bucharest (1919-22)
Russian Soviet Federative Socialist Republic (1918)	Sen. Serhiy Shelukhin, Kiev (1918), Olexander Kryvtsiv in Moscow (1918) Consular Service (1918): Lashchenko — Vice-Consul (Moscow), S. Veselovsky — Consul (Petersburg), Ye. Yakovliv — Consul (Samara), P. Marchenko — Vice-Consul (Samara), A. Bahriy — Consul (Saratov), P. Bachylo — Consul (Kazan), Oponenko — Consul (Tashkent) Turkestan SSR and Vice-Consulates at: Arkhangelsk, Kursk, Pensa, Tsaritsin, Rybinsk, Tula
Russian Socialist Federative Soviet Republic	Semen Mazurenko (1919)
Republic of Siberia	Consul with accr. — Adamovych (1918) with residence in Tomsk Vice-Consulates (1918) — Yanovytsky (Novonikolaievsk), S.I. Shvedyn (Chita) and more in Irkutsk, Krasnoyarsk, Omsk and Tobolsk
Far-Eastern Land (Auton. District of Siberia 1918-19)	Consl. Ch.d'Aff. — D. Kisilov (Vladivostok) Vice-Consuls in Ch. — Levytsky, (Blahovishchensk), N. Mohyletsky (Khabarovsk) Consls. Agent in Ch. — Nyzhnyk (later Ziusko, Iman), Zhuravel (Nikolaievsk and for Sakhalin, Hlybotsky (Svobidny), I. Zhuravel (Nikolsk Ussur.) — until 1918 chairmen of the local Ukrainian councils, transferred to consular positions
Kingdom of Sweden	B. Bazhenov (1918), Prof. Kost Losky (1919-20) Ch.d'Aff. — Emil Koziy (1920-22) Consular Service: Conls. in Ch. — Sukhoversky (1919-20), Consl. in Ch. — Joseph Maydaniuk (1921-22)
Swiss Confederation	Yevmen Lukasevych (1918-19), Baron Mykola Vasylko (1920-24) Consls. with dipl. accr. — Kurbas in Bern (1924-25) Consular Service: Consuls E. Bachynsky (Lausanne, 1918), V. Sokolovsky (Bern, 1919), Gen. Dmytro Andriyevsky (Bern, 1919-22), Consls. in Ch. — N. Levytsky, E. Sokovych (Zuerich, 1919-22), O. Vilinsky (Geneva, 1919-21)
Federative Republic of Trans-Caucasia (April 24-May 27, 1918)	Dr. Lutsiy Kobylansky with consular department (Residence in Tbilisi, Georgia)
Ottoman Turkish Sultanate	Mykola Levytsky (1918) Ch.d'Aff. — P. Krasivsky (1918), Mykhaylo Sukovkin (1918), M. Lubymsky, later Dr. Lutsiy Koblansky (1918), Petro Chykalenko (1919), Prof. Olexander Lotocky de Veligost (1918-20), Count Dr. Ivan Stephan Maryan Tokarzevsky-Karashevych (1920-21), Volodymyr Mursky (1921-23) with consular department, Consular Service: Consls. in Ch. — O. Rathaus (Istambul, 1919-20), L. Lisniak (Istambul, 1920-22)

DIPLOMATIC REPRESENTATIONS TO INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

The Vatican	Graf Mykhaylo Tyshkevych (1919) Ch.d'Aff. — Mykola Luchynsky de Nova (1919), Right Rev. Franz Xavery Bonn (1919-20), Petro Karmansky (1920)
League of Nations	Prof. Olexander Shulhyn (1919), Arnold Margolin (1920)
Holy See of the Constantinopole Patriarchate	Prof. Olexander Lotocky de Viligost (1919-20), Count Dr. Ivan Stephan Maryan Tokarzevsky-Karashevych (1920-21)

OFFICIALY NON-RECOGNIZED DIPLOMATIC MISSIONS OF THE UKRAINIAN NATIONAL REPUBLIC

Kingdom of Great Britain	Dr. Mykola Stachovsky (1919), Arnold Margolin (1919-20), Yaroslav Olesnytsky (1920-21), Dr. Roman Smal-Stocki (1922-23), I. Khlopetsky
Kingdom of Greece	Dr. Fedir Matushevsky (1919-20) Ch.d'Aff. — Dr. Modest Levytsky (1920), Halahan (1919-20)
Kingdom of Serbia, Croatia and Slovenia (Yugoslavia)	Prof. Hryhoriy Myketey (1919-20)
United States of America	Prof. Yulian Bachynsky (1920), Dr. M. Imkhanytsky (1920-21) with consular department

UKRAINIAN DELEGATIONS TO INTERNATIONAL PEACE CONFERENCES

Brest Litovsk Peace Conference (January-February 1918)	Prime-Minister Vsevolod Holubovych (January 1918), Olexander Sevriuk (January-February 1918)
Paris Treaty Conference (March-December 1919)	Hryhoriy Sydorenko (March-September 1919), Graf Mykhailo Tyshkevych (November-December 1920)
Peace Conference at St. Germain (July-September 1919)	Graf Mykhailo Tyshkevych
Peace Conference at San Remo (April 1920)	Graf Mykhailo Tyshkevych
Peace Conference at Spa (July 1920)	Graf Mykhailo Tyshkevych
Baltic Conference at Bulder (Latvia, August-September 1920)	Olexander Salikovsky
International Conference at Geneva (April-May 1922)	Prof. Olexander Shulhyn

ЗВЕРНЕННЯ

(Закінчення зі стор. 1)

Усі ці зусилля ворога не переконали ні українського народу, ані держав західніх демократій. Вони знали, що лише Українська Народна Республіка була державою українського народу, а УССР — це прихований представник окупаційно-колоніяльного режиму, керованого комуно-большевицькою Москвою.

Період після Другої світової війни, записаний в історії України, як період посиленого нищення суверенних прав українського народу, період насильної русифікації й політики злиття націй з метою знищити всі культурні і національні ознаки ідентичности українського народу. На щастя цей жорстокий плян не вдалося окупантові повністю провести в життя.

На наших очах захитались основи московсько-комуністичної імперії. Марксистсько -ленінське утопійне вчення ганебно збанкрутувало. Зазнала повного банкротства й брежнєвська концепція поневолення т.зв. сателітних країн.

Московська імперія, як вона сама признається, стала неспроможною задовольнити життєві потреби свого населення. Опинившись в непоправній кризі, Москва була змушена обставинами не виступати проти народів своїх сателітів, що борються за право суверенного розвитку свого державного життя. За ці, мовляв, полегші, а вірніше невтручання, уряд СССР намагається зараз при допомозі західніх держав, забезпечити ненарушимість кордонів своєї імперії.

В той час стремління до державної суверенности, Литви, Латвії, Естонії, Білорусії, України, Молдавії, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Казахстану натрапляють на постійний і рішучий спротив Москви. Наш народ заговорив в Україні про злочини з минулого, називаючи по імені злочинців та став організуватися у різні формації, які змагаються за належні йому права, в тому числі й за відновлення Української Народної Республіки.

Ми радієм успіхами нашого народу на відтинку боротьби за права української мови, за свобідний розвиток української науки, культури, преси, за кращі соціяльні й економічні відносини, за припинення або зменшення каригідних злодіянь на екологічному відтинкові, за великі досягнення в галузі відновлення знищених сталінським режимом Української Автокефальної Православної Церкви, Української Католицької Церкви та Баптистсько-Євангельських Об'єднань.

Хочемо вірити, що шляхом акивної участи у виборах будуть усунені від керівництва ті, які десятиліттями служили окупаційному режимові, нехтуючи права українського народу. Проте всі ці зусилля не дають запоруки повного успіху і перемоги українського народу.

Пам'ятаймо, що лише у своїй вільній, суверенній соборній і народоправній державі, український народ і всі громадяни України матимуть змогу свобідного розвитку.

Тому, відзначаючи знаменні роковини Січневих Актів, Державний Центр Української Народної Республіки вітає ввесь український народ в Україні й в розсіянні та закликає усіх до посиленої боротьби за належні йому соціяльні, національні й політичні права.

Близько 70 років Державний Центр Української Народної Республіки веде широку політичну і дипломатичну акцію з метою здобути приятелів для української нації. Він, при підтримці розпорошеної в цілому світі української спільноти, ніс і несе у світ правду про Україну.

У цей важливий час Державний Центр Української Народної Республіки закликає українців у розсіянні до єдности, до координації зусиль, до жертвенности. А українців на Батьківщині та громадян України кличе до витривалости й безкомпромісовости в боротьбі за їм належні права, запевняючи усім всесторонню допомогу в боротьбі за перемогу демократії і відновлення вільної ні від кого незалежної, народоправної української республіки. Змагаймось за честь і гідність українського народу, за відновлення Української Народної Республіки!

Слава борцям за волю України! Слава Україні!

Дано поза межами України, січень 1990 року

За Державний Центр Української
Народної Республіки в екзилі:
Микола Плав'юк
Президент УНР
Михайло Воскобійник,
голова Української Національної Ради
Іван Самійленко,
голова Уряду УНР в екзилі

Учительський семінар на Союзівці

Кінець липня — початок серпня на Союзівці стають вже традиційними місяцями, в яких українські вчителі та викладачі — учасники літнього вчительського семестру — з усіх сторін з'їжджаються до зелених Кетскільських гір.

Минулорічний семінар, уже п'ятий за порядком, відбувся 23-го липня — 5-го серпня 1989 року на зеленій (через часті дощі зеленішій, як звичайно) відпочинковій оселі Українського Народного Союзу.

Програма викладів літнього семестру, підготована Шкільною Радою, охоплювала такі предмети, які, властиво, необхідні для кожного вчителя, який навчає в українській Рідній Школі, та включала українську мову, лінгвістику, українську літературу, історію України, українську культуру, географію України та методику викладання. Для проведення викладів було запрошено 8 лекторів, які широко охопили пляновану програму навчання, розділивши між собою виклади: українська мова та загальне мовознавство — проф. Павло Маляр та д-р Ігор Гурин; українська література — д-р Леонід Рудницький та д-р Євген Федоренко; історія України — д-р Юрій Гаєцький та д-р Володимир Трембіцький; українська культура — мгр Ярослава Ґеруляк; географія України — д-р Едвард Жарський.

Керівництво семінару складалося з трьох осіб: керівник — д-р Євген Федоренко, голова Шкільної Ради, заступник — д-р Ігор Гурин, адміністратор — Стефанія Квасовська, колишній член управи Шкільної Ради.

Навчання відбувалося щоденно, по 7 академічних годин, від 9 ранку до 12 та від 4 до 6 год. вечора, з кількагодинною обідньою перервою.

Слухачами були 15 вчителів шкіл українознавства, що походили з різних стейтів Америки. Окремими слухачами були наша гостя — вчителька з далекої України та гість-учитель з Польщі.

Список слухачів семінару виглядав так: Тарас Ганкевич (Ню Гейвен), Світляна Волошко (Гартфорд, Конн.), Роман Квасницький (Філядельфія), Оксана Мурська і Людмила Хойнацька (Чикаґо), Дмитро Трояновський, Марія Олинець, Андрій Фессак, Лариса Сонна і Марія Чижо (всі з Ню Йорку), Хризанта Гентиш (Мейплвуд, Н. Дж.), Павлина Олексів (Кергонксон), Ірена Чабан (Львів).

Крім учителів, постійних слухачів семінару, виклади відвідували також 17 гостей (вільні слухачі) — відпочивальники на Союзівці, що з'їхалися сюди з цілої Америки та Канади.

Цікавим був склад слухачів за освітою та фахом. Лише кілька слухачів ще продовжують університетські студії, а всі інші мають закінчені вищі студії з різних ділянок науки. Цікаво відзначити, що четверо з них мають маґістерські титули.

Такі високоосвічені слухачі, очевидно, й вимагали викладів на високому рівні, що накладало, в свою чергу, велику відповідальність на лекторів та вимагало добре підготованих і плянованих викладів. А введення студентських опитників, виповнюваних після закінчення семестру, дають можливість керівництву семінару не лише ознайомлюватися з думками та побажаннями слухачів, але й виправляти чи оминати недотягнення викладачів на наступних лекціях з метою усталення та застосування найбільше приємливих методів викладання.

Важливість існування такого вишкільного осередку є незаперечною і необхідною, якщо взяти до уваги наступ на українську школу на рідних землях, або, вірніше, спроби комуністичного режиму зовсім зліквідувати українську школу, замінивши її російською, яка є могутнім фактором для підтримки московського колоніяльного режиму. Із жалем треба ствердити, що режимна російська школа швидко витискає українську не тільки у великих містах (в деяких містах уже немає українських шкіл), але й на провінції, особливо в підміських околицях (навіть на Полтавщині), де українські школи в дуже швидкому темпі заміняються російськими. Отже, не тільки збереження, але й дальша посилена розбудова Рідної Школи на поселеннях є першорядним завданням для української громади на нових землях.

Добре сплянований матеріял був поданий слухачам згідно з розписом щоденних викладів.

Виклади української мови, ведені проф. Малярем, були присвячені ділянці нормальної граматики та складним питанням мови, з добре опрацьованими екскурсами в таємниці української літературної мови.

Питання з загальної лінґвістики та з історії української мови, подані д-ром І. Гурином, творили тло, на якому базується студіювання сучасних мов, та доповнювали виклади проф. Маляра.

Виклади української літератури розпочав д-р Є. Федоренко аналізою літературних течій 20-их років XX ст. та підкресленням, як різні літературні об'єднання того періоду провадили боротьбу з безоглядним радянським режимом за право вільної літературної творчости, яка, на жаль, скінчилася розгромом української культури та арештами й розстрілами сотень учасників того літературного процесу. Вибір творів та їх аналіза були темою дальших викладів д-ра Федорика. Крім того д-р Федоренко дав методичну лекцію про викладання української літератури у вищих клясах.

Д-р Леонід Рудницький, який продовжував літературні виклади наступного тижня, підкреслив ролю „шістдесятників" в українській літературі, що, на думку викладача, є головним провідним фактором після довших років застою та домінантного соцреалізму. Рух „шістдесятників" висунув цілу плеяду талановитих письменників, а ознайомлення слухачів з їхнім літературним доробком виповнили дальші виклади професора.

Спробою профільного (тематичного) викладу треба вважати лекцію д-ра Гурина, який подав перелік української художньої історичної літератури. Очевидно, що на такі виклади треба багато більше часу, але саме спроба тематичного вивчення творів заслуговує на увагу.

Ще попереднього семестру проф. Рудницький спробував проаналізувати християнські мотиви в українській літературі, як провідну рису протягом століть у творчості наших письменників.

Виклади д-ра Гаєцького тривали два тижні. Перший тиждень викладач присвятив характеристиці внутрішнього життя Гетьманщини з винятково цікавими деталями щоденного побуту козацтва та козацької старшини.

Другий тиждень викладач присвятив оглядові української історії XIX століття, наголошуючи моменти культурного та національного відродження українського народу в тих часах.

Період визвольної боротьби після Першої світової війни подав слухачам інший викладач історії — д-р Володимир Трембіцький. Підкресливши ролю трьох поколінь, які брали участь у визвольній боротьбі, він насвітлив та наочно документував велетенську працю, проведену урядом.

Виклади з української культури припали на долю лекторки мгр Ярослави Ґеруляк. У серії лекцій вона підкреслила цікаві елементи з історії української культури протягом її існування. Висвітлення прозірок з колекції лекторки закріплювало теоретичний матеріял.

Виклади з географії провадив д-р Едвард Жарський, присвятивши значну частину часу на методичні вказівки, як викладати географію. Розданий слухачам друкований матеріял послужив закріпленню його викладів.

Цікавим нововведенням був панель, влаштований на тему аналізи сучасного стану на Україні. В панелі взяли участь д-р Федоренко, д-р Гаєцький, д-р Рудницький та вчителька зі Львова Ірена Чабан. Події в Україні викликали жваву дискусію, в якій взяли участь також і гості.

Закрився літній учительський семестр прощальним вечором, що відбувся у вестибюлі вілли „Київ", на якому були крім слухачів та викладачів семінару ще й гості, серед яких було приємно побачити отця Л. Любинського, пароха місцевої католицької церкви, з паніматкою та д-ра І. Флиса, головного предсідника УНС.

Після короткого слова признання д-ра Є. Федоренка до слухачів та викладачів було представлено двох слухачів: Оксану Мурську та Марійку Чижо, які прослухали не менше двох семестрів та склали успішно іспити як кваліфіковані вчителі з правом викладання в українських школах.

Вечір закінчено скромним прийняттям та невеликою мистецькою програмою у виконанні слухачів курсу: М. Олинець, М. Чижо, С. Волошко, Л. Сонної та І. Чабан.

Було висловлено щиру подяку Екзекутиві УНС та керівникам і обслузі Союзівки, склавши її на руки головного предсідника УНС д-ра Івана Флиса.

Н.Н.

Група учасників учительського семінару на Союзівці.

На лекції з української мови проф. Маляра.

Д-р І. Флис, д-р Є. Федоренко, о. Л. Любинський і паніматка (у першому ряді зліва) з учасниками семінару.

Учасники диспуту (зліва) д-р Л. Рудницький, д-р Є. Федоренко, д-р Ю. Гаєцький та І. Чабан.

Декада вокального ансамблю „Євшан-Зілля"

„Євшан-Зілля": перший ряд зліва: Христина Ликтей Гусак, Катруся Ликтей Мельник, Люба Левицька, Оленка Амброзяк Цареградська, Мая Буник, Оленка Цареградська, Оксана Каркоць, і Кіра Цареградська; другий ряд зліва: Катруся Долішна, Оля Зубар, Еля Вовк, Валентина Яр, Оленка Новицька, Ліля Зубар Сітка, Марія Гриневич, в останньому ряді Галя Миронюк, Оксана Біла, Ірма Корсунська і Петро Цареградський.

Вже минуло десять літ, як вокальний ансамбль „Євшан-Зілля" в Міннеаполісі в стейті Мінесота, поставив перед собою завдання плекати любов до української пісні та вивести її на найвищий щабель хорового мистецтва. Вокальний ансамбль „Євшан-Зілля" був заснований в 1979 році під керівництвом дириґентки Кіри Цареградської. Постійно в Ансамблі співає коло 14 осіб, одначе це число зростає тоді, коли керівник ансамблю запрошує колишніх співачок на деякі виступи. В ансамблі співають: Оленка М. Амброзяк, Оксана Левицька Біла, Віталія Бринь, Мая Буник, Катруся Долішна, Марія Гриневич, Христина Ликтей Гусак, Орися Каркоць, Ірма Корсунська, Люба Б. Левицька, Катруся Ликтей Мельник, Галина Миронюк, Оленка Новицька, Ольга Зубар Петкевич, Еля Вовк Піддубна, Ліля М. Зубар Сітка, Ніна Татарко, Оленка Цареградська і Валентина Яр. Акомпаніює їм талановитий Петро Цареградський а невтомна Кіра Цареградська дириґує.

Від самого початку в репертуар „Євшан-Зілля" входять народні, побутові, жартівливі, ліричні пісні, колядки, щедрівки і релігійні твори. Назву „Євшан-Зілля" ансамбль прийняв не випадково. Як поет Микола Вороний у своєму творі „Євшан-Зілля" оспівує юнака, що на чужині у розкошах забув про свій край, нарід, звичаї і обичаї і тільки запах євшан-зілля пригадав йому „рідний степ, широкий, вільний, пишнобарвний і квітчастий, раптом став перед очима — з ним і батенько нещасний", так і ансамбль із своєю провідницею змагає до того, щоб наша пісня стала цим євшан-зіллям розпорошених у діяспорі та щоб і вони не забули хто вони, та щоб і вони полюбили свою українську мову, звичаї, обичаї, обряди, культуру і рідну Україну.

У своїх піснях „Євшан-Зілля" звеличує Бога, оспівує бурхливу історію нашого народу, співає про кохання і любов, жартуючи сміється над людською вдачею та завжди защеплює любов до української пісні. Слухаючи пісні, слухач відчуває палку любов до України, він чує свіжий запах квітучих степів та білі нашої великої батьківщини, перед його очима постають широкі поля, степи, та зелені гірські полонини, він чує дзюркотіння гірських струмочків, шум бистрих річок, він вслуховується у стогін Дністра і широкого Дніпра, та легкий шепіт українських гір і таємні звуки трембіт. Всю красу своєї душі ансамбль виливає у прегарних українських піснях, які насичені жіночою ніжністю та народною мудрістю.

Заля завмирає коли вони стрункі, повні радости та усміхнені виходять на сцену побравшись за руки, творять цілість соборної України від Кубані аж по Карпати, бо ж вони, або їхні батьки походять із всіх земель нашої батьківщини. Репертуар ансамблю систематично поповнюється, як старшими так і новішими піснями композиторів в діяспорі і в Україні.

Вокальний ансамбль „Євшан-Зілля" прекрасно тренований і зіспіваний, він легесенько може вив'язатись із найбільш різноманітних художніх завдань, у них є широкий співочий діяпазон, майстерність виконання, чистеньке інтонування, а найголовніше виразна і чітка дикція. Переходи із піяніссімо у фортіссімо у них природні й не силувані.

Щоб досягти такого рівня провідниця і часто солістка К. Цареградська та члени ансамблю мусять витратити багато часу і самопосвяти. Дириґентка ансамблю К. Цареградська, яка прекрасно розуміє українську пісню та її душу, наполегливо працює щоб завтра вона звучала ще краще, як сьогодні, та щоб пісня чарувала слухача як це євшан-зілля.

Ярослав Ликтей

У Відні...

(Закінчення зі стор. 1)

Союзу. Зустрівшись перший раз, вони стали предметом уваги багатьох сотень фоторепортерів, які разом із журналістами прибули до Відня, щоб зібрати якнайбільше інформацій про хід нарад. Також шеф штабу британських збройних сил маршал летунства Дейвид Крейґ, зустрівшись на полуденку із совєтським згаданим генералом, заявив опісля кореспондентам що „ми маємо визначену програму нарад, формальні мітинги, але дуже важливі справи звичайно полагоджується на неформальних зустрічах".

Деякі справи обговорювалися у Відні за закритими дверима. Але така форма передбачена для того, щоб наперед передискутувати важливі справи і спірні питання у вузькому колі, без участи преси й інших засобів масової інформації, а щойно потім представляти їх на відкритих форумах. Закриті форуми „ми називаємо семінарами", заявили представники американської делегації, які дотримуються на конференції Гельсінкського договору з 1975 року про безпеку і співробітництво в Европі.

На конференції є багато нових облич, зокрема старшин і військових дорадників зі Східньої Европи, де, як відомо, пройшли революційні перетворення, або безкровні зміни. Наприклад, п'ять із сімох представників Варшавського Пакту, домінованого Москвою, є новими людьми, назначеними на ці становища місяць тому.

Ген. К. Повелл, промову якого кореспонденти отримали надруковану, заявив, що плюралізм у Східній і Центральній Европі і зменшення військ у сателітних країнах, дає підстави до зменшення військового контингенту ЗСА. Повелл не назвав числа зменшення американських вояків в Европі, але натякнув, що країни НАТО повинні пристосуватись до мілітарної ситуації на Сході.

В дусі замирення і зменшення військових частин і зброї, виступав на конференції також совєтський генерал Мойсеєв, кажучи, що оборонний бюджет СССР зменшився в 1989 році на 8,2 відсотка, а на протязі чергових двох років він зменшиться ще на 14 відсотків. Мойсеєв підтримував ідею зменшення війська і тісної співпраці країн Варшавського Пакту із західніми країнами НАТО. Учасники з великим зацікавленням вислухали опінії представників Чехо - Словаччини, Мадярщини, Польщі, Болгарії і Румунії, хоч жадна з цих країн не є ще готова виступити з Варшавського Пакту, але майже усі бажають виведення совєтського війська з їхніх держав.

У Львові...

(Закінчення зі стор. 1)

Славсько в Карпатах, де й збудовано схоронище. Перші лещатарські змагання відбулися біля Львова в 1929 році, а відтак вже щорічно відбувалися вони і біля Львова і у Славську, а відтак Ворохті та Космачі. Скоро постали філії КЛК на Гуцульщині та Бойківщині, а КЛК виконував не лише спортове, але також національне завдання. З часом КЛК поширив свою спортову діяльність на теніс, плавання та інші види спорту. Останнім головою КЛК перед початком Другої світової війни був інж. Орест Клюфас. Тоді КЛК мав понад 20 філій і біля 1,000 членів.

Ентузіясти КЛК втримали клюб в часі воєнної хуртовини та перенесли його на нові місця поселення, до ЗСА і Канади, де досі плекають широку активність. З нагоди 50-річчя КЛК, сьогоднішні активісти видали об'ємистий Альманах, в якому находиться повна історія цього виїмкового українського спортового товариства.

УКРАЇНСЬКА МОВА В РОДИНІ, В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ, В УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВАХ, В УКРАЇНСЬКИХ ПУБЛІКАЦІЯХ — У ЧАС ПРИМУСОВОГО РОСІЙЩЕННЯ УКРАЇНИ НА НАС СПАДАЄ ОБОВ'ЯЗОК ЗБЕРЕЖЕННЯ ВЕЛИКОГО СКАРБУ НАРОДУ!

Ділимося сумною вісткою,
що у вівторок, 16-го січня 1990 р.
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
СИН, МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

бл. п. д-р мед.

АНДРІЙ ІВАСІВКА

ПАНАХИДА — в четвер, 18-го січня 1990 р. о год. 7.30 веч. в похоронному заведенні Conroy **при** 21 E. 2nd St., **С. Бавнд Брук, Н. Дж., тел.: (201) 356-0991**

В п'ятницю години відвідин від 7-9 веч.

ПОХОРОН — в суботу, 20-го січня 1990 р. о год. 9-ій рано в Церкві-Пам'ятнику в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому горі:
дружина — ОЛЬГА ЗАБАРА ІВАСІВКА
син — АЛЕКСАНДЕР
брат — РОМАН
шваґерка — ЛІДІЯ
мама — ОЛЬГА

Пожертви складати на UNCHAIN

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 17-го лютого 1990 р. о год. 3-ій по пол. в залі Українського Народного Дому
90-96 Fleet St., Jersey City, N.J. 07306

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів

25, 70, 170, 171, 213, 270, 275, 281, 286, 287

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного секретаря УНСоюзу ВОЛОДИМИРА СОХАНА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь

Володимир Сохан, головний секретар УНС

За Управу Округи:
Володимир Білик, голова
Йосиф Зубрицький, секретар **Галина Гаврилюк, касир**

Зустріч з проф. В. Яременком

На запрошення відділу сучасних мов і літератур університету Оттави 14-го грудня 1989 року відбулася зустріч української громади Оттави з проф. Василим Яременком, який відвідав столицю Канади перед своїм поворотом до Києва після тримісячного перебування в Канаді. Д-р Яременко є професором української літератури Київського державного університету, автором понад 200 праць з літератури і журналістики та заступником голови Товариства української мови імени Тараса Шевченка. Його доповідь характеризувалася глибоким переконанням в успіх теперішнього процесу відродження, ентузіястичною підтримкою цілей і програми Народного Руху України і непохитною вірою у краще завтра українського народу.

Проф. Яременко описав невідрадні наслідки довголітньої русифікаційної політики влади, в наслідок якої українська мова була фактично витіснена з державних і наукових установ, звужена до побутової говірки села чи часткового вжитку в сільських школах. Він розповідав про низку адміністраційних заходів режиму щодо учителів, учнів та видавництв, ціллю яких було унеможливити продовжування навчання в українських клясах і поступово ліквідувати українські школи. Ситуація, зокрема, критична в таких більших центрах східньої і південної України як Полтава, Миколаїв чи Дніпропетровськ, де нема жодної української школи. В Харкові лише цього року відкрито українські кляси, а одну школу переведено на українську мову. Подібна ситуація в багатьох інших містах України.

Саме тому проф. Яременко покладає великі надії на Товариство української мови (ТУМ) з його широкою організаційною мережею по всій Україні, з висококваліфікованим проводом і широко опрацьованою програмою. До вересня 1989 року ТУМ нараховувало понад 5,600 осередків з більше як 200,000 членів. Широко закроєна акція організації членства, інтенсивна українізація середніх і вищих шкіл, перевидання підручників, українізація театрів, програм телебачення, кіностудій — все це безпосередні пріоритети Товариства. Ще в березні минулого року ТУМ виступило з рішучою вимогою конституційного захисту української мови, надання їй статусу державної мови та за її пріоритетне функціонування на території республіки. Прийняті доповнення до Конституції і Закон про мови в Українській ССР проф. Яременко уважає виявом тенденції утвердження теорії вомовних, прийнятних шовіністичним тих сил в суспільстві, які бажають зберегти великодержавний статус і ролю російської мови. Зокрема загрозливим треба уважати принцип паралельного вживання російської чи інших мов в державному діловодстві і документації та в праці підприємств, установ і організацій.

Товариство української мови стало тому на становищі далі змагатися за зміну теперішнього закону шляхом інтенсивної освідомлюючої акції по всіх теренах України. Проф. Яременко уважає, що процес не можна прискорити з уваги на сильний опір компактних поселень росіян, поляків та інших народностей на Україні та відсутності конечних передумов для негайного введення української мови в державному діловодстві. Він переконаний, що теперішній закон може бути змінений, коли будуть підготовані нові кадри, буде проведена інтенсивна українізація вищих шкіл та забезпечений вишкіл учителів, друк книжок, поява українських фільмів тощо.

Велику увагу присвячує тепер ТУМ, в тісній співпраці з Народним Рухом України, виборам до республіканської та обласних Рад, що відбудуться в березні цього року. Підбір відповідних кандидатів, заснування ряду комісій НРУ по виборах, інформативна праця серед населення, — це найголовніші завдання на чергові місяці. Проф. Яременко є переконаний, що вибори принесуть плюралізм політичної структури, а при відповідному складі Верховної Ради після виборів можна буде провести нове законодавство та усунути небажані елементи з адміністративного апарату. Він перестерігав проти непродуманої аналогії з ситуацією в Прибалтиці, де процес суверенізації іде скоршим темпом. Три мільйони литовців, остерігав доповідач, дорівнюють приблизно населенню міста Києва, а склад населення деяких областей України більш різноманітний. Процес суверенізації мусить бути більше поступовий, враховуючи фактичний стан сьогоднішньої України. Скрутна ситуація, занечищення довкілля, брак відповідних засобів охорони здоров'я — все це фактори, які допоможуть провести нових людей в майбутніх виборах.

Проф. Яременко уважав, що українці в діяспорі можуть і повинні відіграти важливу ролю в процесі відродження. Часті безпосередні контакти, вимна учителями українських шкіл, відвідини молоді, спільні підприємства в ділянці видавничій, фільмової продукції, постачання недоступних на Україні видань — це лише приклади корисної і дуже конечної співпраці. Посилення співпраці потрібне як населенню України, так і українцям в діяспорі, якщо засновані тут установи і організаційна структура мають зберегтися на довші покоління. Зустріч з проф. Яременком треба зарахувати до дуже корисних і конструктивних нагод взаємного пізнання та налагодження зв'язків поміж провідними людьми України і українського суспільства в Канаді.

Микола Світуха

Зустріч зі святим Миколаєм у Фініксі

У понеділок 18-го грудня школа українознавства „Рідна Школа" у Фініксі, Арізона, під зарядом директора Христини Бойко влаштувала зустріч зі св. Миколаєм в залі СУМА. Прекрасно прибрана сцена нагадувала лісову поляну. 16 учнів взяло участь у зустрічі зі св. отцем Миколаєм. П'ять чортиків пробували танцювати аркана, але танок їм не дуже вдавався. Це було смішно, вони махнули рукою і втекли за сцену, а чотири сніжинки, учениці школи, в білих вбраннях виконували балетний танець. Присутні батьки шкільних дітей і дітей з садочку з батьками та гості нагородили танцюючих чотирьох сніжинок гучними оплесками. Хлопець-вітер ганяв за чортиками, вовчик хитромудро до всього приглядався, похитував головою і дуже дивувався всьому, що робилося на сцені.

Тим часом св. отець Миколай з трьома ангелами був зауважений одним чортиком, який закричав: „Святий отець Миколай іде до нас!" Всі чортики поховались зі страху за сценою, а шкільні діти з батьками і присутні гості на залі привітали св. отця Миколая співом: „Ой хто, хто Миколая любить, ой хто, хто Миколаю служить". Св. отець Миколай привітався з дітьми і привітав всіх присутніх на залі, а діти цілий час співали. Після слів св. отця Миколая до дітей анголи внесли на сцену багато різних подарунків. Анголи чемно подавали подарунки св. отцеві Миколаєві, а він читав голосно прізвища і вручав подарунок тому, хто підходив до нього. Батьки робили своїм дітям фотографії на пам'ятку. Св. Миколай роздавав подарунки учителям і декому зі старших людей та гостям — тим, хто собі заслужив допомогою „Рідній Школі", бож св. Миколай любить дітей і любить тих людей, які люблять своїх українських дітей, де б вони не були — в Україні чи в діяспорі...

Після роздачі подарунків дітям св. Миколай попрощався з дітьми і з присутніми і відійшов в свої небесні простори. Сказав, що іде в Україну, бож і там наші українські діти дочекались волі і можна без страху ходити до церкви і молитися Богу. Отець митрат Іван Крестюк, подякував директорові школи українознавства і вчителям, а Христя Бойко подякувала присутнім за участь у зустрічі зі св. отцем Миколаєм.

Микола Теслевич
присутній

Вибори...

(Закінчення зі стор. 1)

Список кандидатів в депутати буде видовжений і завдяки впертій групі, про яку також випадало б сказати. Це люди, які „на власну руку" йдуть до парляментських крісел.

На закінчення хочу відзначити, що серед кандидатів, яких підтримує Львівський Демократичний бльок є представники нині ще апарату. Наприклад Богдан Котик. Факт, що людина з обласного „олімпу" зійшла до народу спонукає до певних роздумів, а відтак вселяє надію. Між різними поколіннями апарату немає єдности. Молодші представники „клану володарів" усвідомлюють усю складність економічної та політичної ситуації України та готові піти за народом. Щоправда за його спиною немає здичавілих злочинців, але є інші потужні сили. Віра. Зростаюча віра в Бога, непідважне переконання, що самостійність є нашим правом, а не милостинею... В такій ситуації маємо велику надію, що частина ставлеників апарату стане на позицію народного депутата СССР — „апаратчика" Юрія Сорочика, який чи не найбільше з усіх народних депутатів з території України, „псує кров олімпійцям" всіх щаблів — від найвищого до обласного...

HELP WANTED

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ЮРІЙ МІЛЛЕР, член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., помер 6-го листопада 1989 року на 67-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1922 року. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку дружину Мері. Похорон відбувся на цвинтарі Фреш Понд на Лонг Айленд, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

МИХАЙЛИНА МУШАК, член УНС Відд. 221-го ім. св. Стефана в Чикаго, Ілл., померла 4-го вересня 1989 р. на 68-му році життя. Нар. 24-го жовтня 1920 року в селі Дубрівка Полоська, Лемківщина, Україна. Залишила у смутку дочок: Марту, Мирославу і Марію. Похорон відбувся 7-го вересня 1989 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Карачевський, секр.

ПЕТРО НАКОНЕЧНИЙ, член УНС Відд. 422-го ім. С. Петлюри у Філадельфії, Па., помер 29-го вересня 1989 року на 87-му році життя. Нар. 1902 року в селі Петриків, Україна. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку двох синів і доню з родинами. Похорон відбувся 3-го жовтня 1989 року на укр. кат. цвинтарі св. Марії в Ракдейл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

ВАСИЛЬ ГРИБИК, член УНС Відд. 27-го в Нюарку, Н. Дж., помер 26-го листопада 1989 року на 94-му році життя. Нар. 1895 року в селі Протеси, Галичина. Залишив у смутку доньку Любу з мужем Мирославом внука Нестора з дружиною та внуків Данила і Катерину; братів Максима та Богдана. Похорон відбувся 29-го листопада 1989 року, на цвинтарі Голлівуд Меморіял в Юніон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Лапичак, секр.

ВАСИЛЬ БАЛУТЯНСЬКИЙ, член УНС Відд. 286-го ім. св. Володимира в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 22-го листопада 1989 року на 70-му році життя. Нар. 4-го вересня 1919 року в Джерзі Сіті, Н.Дж. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Василя і дочку Джін, брата Івана і внуків Давида, Браяна і Матея. Похорон відбувся 26-го листопада 1989 року на цвинтарі Св. Хреста в Норт Арлінгтоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Павлина Балютрянська, секр.

ІВАННА СКІРНИК, член УНС Відд. 125-го ім. Благовіщення в Чикаго, Ілл., померла 18-го листопада 1989 року на 72-му році життя. Нар. 1917 року в Галичині, Україна. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, дочку Арету, сина Ярему і внуків. Похорон відбувся 20-го листопада 1989 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Їй пам'ять!

Гльорія Пашен, секр.

РОМАН ЯНЧИШИН, член УНС Відд. 423-го ім. Євгена Коновальця в Чикаго, Ілл., помер 10-го жовтня 1989 року на 68-му році життя. Нар. 26-го серпня 1921 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1986 року. Залишив у смутку дружину. Похорон відбувся 14-го жовтня 1989 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Віра Госмич, секр.

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЮ **БОГДАНА ОЛЕКСІЯ МАКАРОВИЧА** народжений 1907 р. Меджибізький р-н, с. Моломомищі, Україна. Повідомити на таку адресу: Elsie Skorobatch, Rt. I, Box 386-A, Princess Anne, Md. 21853

BUSINESS ● OPPORTUNITIES ●

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 4-го ЛЮТОГО 1990 р.

Сиракюзи, Н. Й. Місячні збори Т-ва „Українська Січ" 39-го Відд. о год. 1-ій по пол. в малій залі УНДому. На порядку нарад: звіти Управи за січень 1990 р., плян праці, вибір двох делегатів і їх заступників на 32-гу Конвенцію УНС. Збирання членських вкладок: субота — год. 5-7 веч., неділя — 11-1 по пол. Ласкаво проситься взяти участь у важних місячних зборах. — Управа Відділу

●FUNERAL DIRECTORS●